

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

തൃതീയ കാണ്ടേ

ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.

Table of Contents

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതാം പദ പാഠേ തൃതീയം കാണ്ഡം 3

3.2 തൃതീയകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ-

പവമാനഗ്രാഹാദീനാം വ്യാഖ്യാനം.....3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതാം

പദ പാഠേ തൃതീയം കാണ്ഡം

3.2 തൃതീയകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ-

പവമാനഗ്രാഹാദീനാം വ്യാഖ്യാനം

3.2.1.1

യോ വൈ പവമാനാനാമന്യാരോഹാൻ വിദാൻ യജതേസു
പവമാനാനാ രോഹതി ന പവമാനേഭ്യോ-ഽവ ചിദൃതേ
ശൃണോസി ഗായത്രചന്ദാ അനു ത്വാഽഽരഭേ സ്വസ്തി
മാ സം പാരയ സുപർണോസി ത്രിഷ്ടുപ്ചന്ദാ
അനു ത്വാഽഽരഭേ സ്വസ്തി മാ സം പാരയ സഘാസി
ജഗതീചന്ദാ അനു ത്വാഽഽരഭേ സ്വസ്തി മാ
സംപാരയേത്യാഹൈതേ - [] 1

3.2.1.1 - Padam

യഃ | വൈ | പവമാനാനാം |

അന്യാരോഹാനിത്യനു-ആരോഹാൻ | വിദാൻ | യജതേ |

അനിതി | പവമാനാൻ | ഏതി | രോഹതി | ന |

പവമാനേഭ്യഃ | അവേതി | ചിദൃതേ | ശൃണഃ | അസി |

ഗായത്രഃ¹ ഞാ¹ ഇതി¹ ഗായത്ര - ഛന്ദഃ¹ । അനഗിതി¹ । ത്വാ¹ ।
 ഏതി¹ । രഭേ¹ । സ്വസ്തി¹ । മാ¹ । സമിതി¹ । പാരയ¹ । സുപർണ¹
 ഇതി¹ സു - പർണഃ¹ । അസി¹ । ത്രിഷ്ടുപ്¹ ഛന്ദഃ¹ ഇതി¹
 ത്രിഷ്ടുപ്-ഛന്ദഃ¹ । അനഗിതി¹ । ത്വാ¹ । ഏതി¹ । രഭേ¹ । സ്വസ്തി¹ ।
 മാ¹ । സമിതി¹ । പാരയ¹ । സഘാ¹ । അസി¹ । ജഗതീ¹ ഛന്ദഃ¹
 ഇതി¹ ജഗതീ - ഛന്ദഃ¹ । അനഗിതി¹ । ത്വാ¹ । ഏതി¹ । രഭേ¹ ।
 സ്വസ്തി¹ । മാ¹ । സമിതി¹ । പാരയ¹ । ഇതി¹ । ആഹ¹ ।
 ഏതേ¹ । 1 (50)

3.2.1.2

വൈ പവമാനാനാമന്വാരോഹാസ്താൻ യ ഏവം¹ വിദാൻ¹
 യജ്ഞേന്യ പവമാനാനാ¹ രോഹതി¹ ന പവമാനേഭ്യോ¹ വ
 ചിദ്യതേ യോ വൈ പവമാനസ്യ¹ സന്തതിം¹ വേദ¹
 സർവമായുരേതി¹ ന പുരാ¹ യുഷഃ¹ പ്ര മീയതേ¹ പശുമാൻ¹
 ദവതി¹ വിന്ദതേ¹ പ്രജാം¹ പവമാനസ്യ¹ ഗ്രഹാ¹ ഗൃഹ്യന്തേ¹ ധവാ¹
 അസ്യേ¹ തേ¹ ഗൃഹീതാ¹ ഭ്രോണകലശ¹ ആധവനീയഃ¹
 പൃതഭ്യത്¹ താൻ¹ യദഗൃഹീതോ¹ പാകുര്യാത്¹
 പവമാനം¹ വി - [] 2

3.2.1.2 - Padam

വൈ | പവമാനാനാം | അന്യാരോഹാ ഇത്യനു-ആരോഹാഃ |
 താൻ | യഃ | ഏവം | വിദാൻ | യജതേ | അനിതി |
 പവമാനാൻ | ഏതി | രോഹതി | ന | പവമാനേഭ്യഃ |
 അവേതി | ഛിദൃതേ | യഃ | വൈ | പവമാനസ്യ |
 സംതതിമിതി സം - തതിം | വേദ | സർവം | ആയുഃ |
 ഏതി | ന | പുരാ | ആയുഷഃ | പ്രേതി | മീയതേ |
 പശുമാനിതി പശു - മാൻ | ഭവതി | വിന്ദതേ | പ്രജാമിതി
 പ്ര-ജാം | പവമാനസ്യ | ഗ്രഹാഃ | ഗൃഹ്യന്തേ | അഥ | വൈ |
 അസ്യ | ഏതേ | അഗൃഹീതാഃ | ദ്രോണകലശ ഇതി
 ദ്രോണ - കലശഃ | ആധവനീയ ഇത്യാ - ധവനീയഃ |
 പുതഭൃദിതി പുത - ഭൃത് | താൻ | യത് | അഗൃഹീത്വാ |
 ഉപാകുര്യാദിത്യുപ-ആകുര്യാത് | പവമാനം | വീതി | 2 (50)

3.2.1.3

ചിന്യാത് തം വിചിദ്യമാനമധാരോഃ പ്രാണോഽനു വിചിദ്യേ-
 തോപയാമഗൃഹീതോഽസി പ്രജാപതയേ- ത്വേതി
 ദ്രോണകലശമഭി മൃശേദിന്ദ്രായ ത്വേത്യാധവനീയം
 വിശോഭ്യസ്ത്വാ ദേവേഭ്യ ഇതി പുതഭൃതം പവമാനമേവ തഥ്

സം തന്നോതി സർവമായുരേതി ന പുരാഃഽയുഷഃ പ്രമീയതേ
പശുമാൻ ഭവതി വിന്ദതേ പ്രജാം । 3

3.2.1.3 - Padam

ചരിന്ദ്യാത് । തം । വിചിദ്യമാനമിതി വി - ചരിദ്യമാനം ।
അധാര്യോഃ । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । അനു । വീതി ।
ചരിദ്യേത । ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ ।
അസി । പ്രജാപതയ ഇതി പ്രജാ - പതയേ । ത്വാ । ഇതി ।
ദ്രോണകലശമിതി ദ്രോണ - കലശം । അഭീതി । മൃശേത് ।
ഇന്ദ്രായ । ത്വാ । ഇതി । ആധവനീയമിത്യാ - ധവനീയം ।
വിശ്വേഭ്യഃ । ത്വാ । ദേവേഭ്യഃ । ഇതി । പുതഭ്യതമിതി
പുത-ഭ്യതം । പവമാനം । ഏവ । തത് । സമിതി । തന്നോതി ।
സർവം । ആയുഃ । ഏതി । ന । പുരാ । ആയുഷഃ । പ്രേതി ।
മീയതേ । പശുമാനീതി പശു - മാൻ । ഭവതി । വിന്ദതേ ।
പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം । 3 (42)

(ഏതേ - വി - ദിചത്വാരിഷ്ടശ്ച) (A1)

3.2.2.1

തൃണി വാവ സവനാനൃഥ തൃതീയഃ സവനമവ
ലുപന്ത്യനഃശു കുർവന്ത ഉപഃശുഃ ഹുത്വാപഃ

ശുപാത്രേച്ഛ ശുമവാസ്യ തന്തുതീയസവനേ ഹിസ്യജ്യാഭി
 ഷുണ്യയാദ് യദാപ്യായയതി തേനാച്ഛ ശുമദ്യഭിഷുണോതി
 തേ നർജീഷി സർവാണ്യേവ തഥ് സവനാന്യച്ഛ ശുമന്തി
 ശുക്രവന്തി സമാവദീര്യാണി കരോതി ദ്വാ സമുദ്രൗ
 വിതതാവജൂര്യാ പര്യാവർത്തേതേ ജഠരേവ പാദാഃ । തയോഃ
 പശ്യന്തോ അതി യന്ത്യന്യമപശ്യന്തഃ - [] 4

3.2.2.1 - Padam

ത്രീണി । വാവ । സവനാനി । അഥ । തൃതീയം । സവനം ।
 അവേതി । ലുപന്തി । അനച്ഛശു । കുർവന്തഃ ।
 ഉപാച്ഛശുമിത്യുപ - അച്ഛശും । ഹുത്വാ ।
 ഉപാച്ഛശുപാത്ര ഇത്യുപാച്ഛശു - പാത്രേ । അച്ഛശും ।
 അവാസ്യേത്യവ - അസ്യ । തം । തൃതീയസവന ഇതി
 തൃതീയ - സവനേ । അപിസ്യജ്യേത്യപി - സ്യജ്യ ।
 അഭീതി । സുനുയാത് । യത് ।
 ആപ്യായയതീയാ - പ്യായയതി । തേന ।
 അച്ഛശുമഭിത്യച്ഛശു - മത് । യത് ।
 അഭിഷുണോതീത്യഭി - സുനോതി । തേന । ഋജീഷി ।

സർവാ॑ണി । ഏ॒വ । തത് । സ॒വ്നാ॑നി ।

അ॒ച്ശു॒മന്ദീ॒ത്യച്ശു॑ - മ॒ന്തി । ശു॒ക്ര॒വ॒ന്തീ॑തി ശു॒ക്ര-വ॒ന്തി ।

സ॒മാ॒വദ് വീ॒ര്യാ॑ണീതി സ॒മാ॒വത് - വീ॒ര്യാ॑ണി । ക॒രോ॑തി ।

ദാ॒ൗ । സ॒മു॒ദ്രൗ । വി॒ത॒താ॑വിതി വി - ത॒തൗ । അ॒ജൂ॒ര്യൗ ।

പ॒ര്യാ॒വർ॒തേതേ॑ ഇ॒തി പ॒രി - ആ॒വർ॒തേതേ॑ । ജ॒ഠരാ॑ । ഇ॒വ ।

പാ॒ദാഃ । ത॒യോഃ । പ॒ശ്യ॑ന്തഃ । അ॒തീ॑തി । യ॒ന്തി । അ॒ന്യം ।

അ॒പ॒ശ്യ॑ന്തഃ । 4 (50)

3.2.2.2

സേ॒തൂ॒നാട॑തി യ॒ന്ത്യ॒ന്യം । ദേ॒വ ദ്ര॒ധ॒സീ॑ സ॒തതീ॑ വ॒സു

ഏ॒കഃ കേ॒ശീ॒ വി॒ശ്വാ॑ ഭു॒വ്നാ॑നി വി॒ദാ॑ൻ ।

തി॒രോ॒ധാ॒യൈ॒ത്യസി॑തം വ॒സാ॑നഃ ശു॒ക്രമാ॑ ദ॒ത്തേ

അ॒നു॒ഹായ॑ ജാ॒രൈ॒ । ദേ॒വാ വൈ॑ യ॒ദ്യജേ॑ന്തഃകു॒ർവത॑

തദ॒സു॒രാ അ॒കു॒ർവത॑ തേ ദേ॒വാ ഏ॒തം മ॒ഹായ॑ജ്ഞമ॒പശ്യ॑ൻ

തമ॑തന്വ॒താഗ്നി॑ഹോ॒ത്രം വ്ര॑തമകു॒ർവത॑ തസ്മാ॑ദ് ദി॒വ്ര॑തഃ

സ്യാ॑ദ് ദി॒ർഹ്യ॑ഗ്നിഹോ॒ത്രം ജൂ॒ഹാ॑തി പൗർണ്ണമാ॒സം

യ॒ജ്ഞമ॑ഗ്നിഷോമീ॒യം - [] 5

3.2.2.2 - Padam

സേതു॑നാ । അതീ॑തി । യ॒ന്തി । അ॒ന്യം । ദേ॒ ഇതി॑ । ദ്ര॒ധ്വ॑സീ
 ഇതി॑ । സ॒തതീ॑ ഇതി॑ സ - തതീ॑ । വ॒സ്മേ॒ । ഏ॒കഃ । കേ॒ശീ ।
 വി॒ശ്വാ॑ ॥ ഭു॒വ്നാ॑നി । വി॒ദ്വാൻ । തി॒രോ॒ധായേ॑തി
 തിരഃ - ധാ॒യ । ഏ॒തി । അ॒സി॒തം । വ॒സാ॑നഃ । ശു॒ക്രം ।
 ഏ॒തി । ദ॒ത്തേ॑ । അ॒നു॒ഹായേ॑ത്യനു - ഹാ॒യ । ജാ॒രൈ॑ ।
 ദേ॒വാഃ । വൈ॑ । യത് । യ॒ജ്ഞേ॑ । അ॒കു॒ർവത॑ । തത് ।
 അ॒സു॒രാഃ । അ॒കു॒ർവത॑ । തേ॑ । ദേ॒വാഃ । ഏ॒തം ।
 മ॒ഹായ॑ജ്ഞമിതി॑ മ॒ഹാ - യ॒ജ്ഞം । അ॒പശ്യ॑ന് । തം ।
 അ॒തന്വ॑ത । അ॒ഗ്നി॒ഹോ॒ത്രമി॑ത്യഗ്നി - ഹോ॒ത്രം । വ്ര॒തം ।
 അ॒കു॒ർവത॑ । ത॒സ്മാത്॑ । ദി॒വ്രത॑ ഇതി॑ ദി॒വ്രതഃ॑ । സൃ॒താത്॑ ।
 ദിഃ । ഹി॑ । അ॒ഗ്നി॒ഹോ॒ത്രമി॑ത്യഗ്നി - ഹോ॒ത്രം । ജു॒ഹ്വതി॑ ।
 പൗ॒ർണ॑മാസമിതി॑ പൗ॒ർണ - മാ॒സം । യ॒ജ്ഞം ।
 അ॒ഗ്നി॒ഷോ॒മീയ॑മിത്യഗ്നി - സോ॒മീയം॑ ॥ 5 (50)

3.2.2.3

പശു॑മകു॒ർവത॑ ദാർശ്യം യ॒ജ്ഞമാ॑ഗ്നേ॒യം പശു॑മകു॒ർവത॑
 വൈ॒ശ്വദേ॒വം പ്രാ॑തഃ സ॒വന॑മകു॒ർവത॑ വരു॒ണപ്ര॑ഘാ॒സാൻ
 മാ॒ധ്യംദി॑ന॒ച്ഛ് സ॒വന॑ച്ഛ് സാ॒കമേ॑ധാൻ പി॒തൃ॑യ॒ജ്ഞം

ത്ര്യംബകാഽ-സ്തൃതീയസവനമകുർവത തമേഷാമസുരാ
 യജ്ഞമനവാജിഗാഽസ്സം തം നാഽനവായൻതേ-
 ഽബ്രുവന്നധർതവ്യാ വാ ഇമേ ദേവാ അഭൂവന്നിതി
 തദധാരസ്യാഽധാരത്വം തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാഽസുരാ
 യ ഏവം ഹിദാമസ്സോമേന യജ്ഞേ ഭവത്യാത്മനാ
 പരാ () ഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി । 6

3.2.2.3 - Padam

പശും । അകുർവത । ദാർശ്യം । യജ്ഞം । ആഗേയം ।
 പശും । അകുർവത । വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം ।
 പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം । അകുർവത ।
 വരുണപ്രഘാസാനിതി വരുണ - പ്രഘാസാൻ ।
 മാധ്യന്ദിനം । സവനം । സാകമേധാനിതി സാക-മേധാൻ ।
 പിതൃയജ്ഞമിതി പിതൃ - യജ്ഞം । ത്ര്യംബകാനിതി
 ത്രി - അംബകാൻ । തൃതീയസവനമിതി
 തൃതീയ - സവനം । അകുർവത । തം । ഏഷാം ।
 അസുരാഃ । യജ്ഞം ।
 അനവാജിഗാഽസ്സന്നിത്യനു - അവാജിഗാഽസ്സൻ । തം ।
 ന । അനവായന്നിത്യനു - അവായൻ । തേ ।

അബ്രുവന് | അധാർതവ്യാഃ | വൈ | ഇമേ | ദേവാഃ |
 അഭൂവന് | ഇതി | തത് | അധാരസ്യ |
 അധാരത്വമിത്യധാര - താം | തതഃ | ദേവാഃ | അഭവന് |
 പരേതി | അസുരാഃ | യഃ | ഏവം | വിദ്വാൻ | സോമേന |
 യജ്ഞേ | ഭവതി | ആത്മനാ | പരേതി () | അസ്യ |
 ഭ്രാത്യവ്യഃ | ഭവതി | **6 (53)** (അപശ്യന്തോഽ - ഗീഷോമീയ
 - മാത്മനാ പരാ - ത്രീണീ ച) (A2)

3.2.3.1

പരിഭൂരഗ്നിം പരിഭൂരിന്ദ്രം പരിഭൂർ വിശ്വാൻദേവാൻ
 പരിഭൂർമാധ്വം സഹ ബ്രഹ്മവർചസേന സ നഃ പവസ്വ
 ശം ഗവേ ശം ജനായ ശമർവതേ ശധ്വം രാജന്നോഷധീഭ്യോ
 ഛിന്നസ്യതേ രയിപതേ സുവീര്യസ്യ രായസ്പോഷസ്യ
 ദദിതാരഃ സ്യാമ | തസ്യമേ രാസ്വ തസ്യ തേ ഭക്ഷീയ
 തസ്യ ത ഇദമുന്മുജേ | പ്രാണായ മേ വർചോദാ വർചസേ
 പവസ്വാ പാനായ വ്യാനായ വാചേ - [] 7

3.2.3.1 - Padam

പരിഭൂരിതി പരി - ഭൂഃ | അഗ്നിം | പരിഭൂരിതി പരി - ഭൂഃ |
 ഇന്ദ്രം | പരിഭൂരിതി പരി - ഭൂഃ | വിശ്വാൻ | ദേവാൻ |

പരിഭൂരിതി പരി - ഭൂഃ | മാം | സഹ | ബ്രഹ്മവർചസേനേതി
 ബ്രഹ്മ-വർചസേന | സഃ | നഃ | പവസ്വ | ശം | ഗവേ | ശം |
 ജനായ | ശം | അർവതേ | ശം | രാജന് | ഓഷധീഭ്യ
 ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ | അച്ഛിന്നസ്യ | തേ | രയിപത ഇതി
 രയി - പതേ | സുവീര്യസ്യേതി സു - വീര്യസ്യ | രായഃ |
 പോഷസ്യ | ദദിതാരഃ | സ്യാമ | തസ്യ | മേ | രാസ്വ |
 തസ്യ | തേ | ഭക്ഷീയ | തസ്യ | തേ | ഇദം | ഉദിതി | മൃജേ |
 പ്രാണായേതി പ്ര - അനായ | മേ |
 വർചോദാ ഇതി വർചഃ - ദാഃ | വർചസേ | പവസ്വ |
 അപാനായേത്യപ - അനായ | വ്യാനായേതി വി-അനായ |
 വാചേ | 7 (50)

3.2.3.2

ദക്ഷക്രതുഭ്യാം ചക്ഷുർഭ്യാം മേ വർചോദാ വർചസേ
 പവേമാഘ ശ്രോത്രായാഽഽത്മനേ ഽങ്ഗേഭ്യ ആയുഷേ
 വീര്യായ വിഷ്ണോരിന്ദ്രസ്യ വിശ്വേഷാം ദേവാനാം
 ജാതമസി വർചോദാ മേ വർചസേ പവസ്വ കോഽസി കോ
 നാമ കരൈസ്താ കായ ത്വാ യം ത്വാസോമേനാതീത്യപം
 യം ത്വാ സോമേനാമീമദഃ സുപ്രജാഃ പ്രജയാ ഭൂയാസഃ

സുവീരോ വീരൈഃ സുവർചാ വർചസാ സുപോഷഃ
പോഷൈർ-വിശ്വേഭ്യോ മേ രൂപേഭ്യോ വർചോദാ - [] 8

3.2.3.2 - Padam

ദക്ഷക്രതുഭ്യാമിതി ദക്ഷക്രതു - ഭ്യാം । ചക്ഷുർഭ്യാമിതി
ചക്ഷുഃ - ഭ്യാം । മേ । വർചോദാവിതി വർചഃ - ദാ ।
വർചസേ । പവേമാം । ശ്രോത്രായ । ആത്മനേ ।
അങ്ഗേഭ്യഃ । ആയുഷേ । വീര്യായ । വിഷ്ണോഃ । ഇന്ദ്രസ്യ ।
വിശ്വേഷാം । ദേവാനാം । ജഠരം । അസി । വർചോദാ ഇതി
വർചഃ - ദാഃ । മേ । വർചസേ । പവസ്വ । കഃ । അസി । കഃ ।
നാമ । കണ്ഠേ । ത്വാ । കായ । ത്വാ । യം । ത്വാ । സോമേന ।
അതീത്യപം । യം । ത്വാ । സോമേന । അമീമദം । സുപ്രജാ
ഇതി സു - പ്രജാഃ । പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ । ഭൂയാസം ।
സുവീര ഇതി സു - വീരഃ । വീരൈഃ । സുവർചാ ഇതി
സു - വർചാഃ । വർചസാ । സുപോഷ ഇതി സു-പോഷഃ ।
പോഷൈഃ । വിശ്വേഭ്യഃ । മേ । രൂപേഭ്യഃ ।

വർചോദാ ഇതി വർചഃ - ദാഃ । 8 (50)

3.2.3.3

വർചസേ പവസ്വ തസ്യ മേ രാസ്വ തസ്യ തേ ദക്ഷീയ
തസ്യ ത ഇദമുന്മുജേ । ബുദ്ധ്യന്നവേക്ഷേതൈഷ വൈ

പാ॒ത്രിയഃ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിർ യ॒ജ്ഞഃ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിസ്ത॒ഥേവ॑ ത॒ർപ॑യതി
സ ഏ॒നം തൃ॒പ്തോ॑ ഭൃ॒ത്യാഭി॑ പ॒വതേ॑ ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സകാ॑മോ-
ഽവേ॒ക്ഷേതൈ॑ഷ വൈ പാ॒ത്രിയഃ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിർ യ॒ജ്ഞഃ॑
പ്ര॒ജാപ॑തിസ്ത॒ഥേവ॑ ത॒ർപ॑യതി സ ഏ॒നം തൃ॒പ്തോ॑
ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സേനാ॑ഭി പ॒വത॑ ആ॒മയാ॑വ്യ - [] 9

3.2.3.3 - Padam

വർ॑ച॒സേ । പ॒വ॒സ്വ । ത॒സ്യ॑ । മേ॑ । രാ॒സ്വ । ത॒സ്യ॑ । തേ॑ ।
ഭ॒ക്ഷീ॒യ॑ । ത॒സ്യ॑ । തേ॑ । ഇ॒ദം । ഉ॒ദി॒തി॑ । മൃ॒ജേ॑ । ബു॒ദ്ധ്യ॑ഷൻ ।
അ॒വേ॒തി॑ । ഇ॒ഘ്നേ॑ഷത॒ । ഏ॒ഷഃ॑ । വൈ॑ । പാ॒ത്രിയഃ॑ ।
പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ॑ । യ॒ജ്ഞഃ॑ । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി
പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ॑ । തം॑ । ഏ॒വ॑ । ത॒ർപ॑യതി । സഃ॑ । ഏ॒നം॑ ।
തൃ॒പ്തഃ॑ । ഭൃ॒ത്യാ॑ । അ॒ഭി॒തി॑ । പ॒വതേ॑ । ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സകാ॑മ
ഇ॒തി॑ ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സ - കാ॑മഃ । അ॒വേ॒തി॑ । ഇ॒ഘ്നേ॑ഷത॒ ।
ഏ॒ഷഃ॑ । വൈ॑ । പാ॒ത്രിയഃ॑ । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ॑ ।
യ॒ജ്ഞഃ॑ । പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ॑ । തം॑ । ഏ॒വ॑ ।
ത॒ർപ॑യതി । സഃ॑ । ഏ॒നം॑ । തൃ॒പ്തഃ॑ । ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സേനേ॑തി
ബ്ര॒ഹ്മ - വ॑ർച॒സേന॑ । അ॒ഭി॒തി॑ । പ॒വതേ॑ ।
ആ॒മയാ॑വീ । 9 (50)

3.2.3.4

വേക്ഷേതൈഷ വൈ പാത്രിയഃ പ്രജാപതിർ യജ്ഞഃ
 പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ ഏനം തൃപ്തം ആയുഷാഭി
 പവതേഭിചരന്നവേക്ഷേതൈഷ വൈ പാത്രിയഃ
 പ്രജാപതിർ യജ്ഞഃ പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ
 ഏനം തൃപ്തം പ്രാണാപാനാഭ്യാം വാചോ ദക്ഷകൃതുഭ്യാം
 ചക്ഷുർഭ്യാം ശ്രോത്രാഭ്യാം-മാത്മനോഽങ്ഗേഭ്യ
 ആയുഷോഽന്തരേതി താജക്പ്ര ധന്വതി । 10

3.2.3.4 - Padam

അവേതി । ഇൗക്ഷേത । ഏഷഃ । വൈ । പാത്രിയഃ ।
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । യജ്ഞഃ । പ്രജാപതിരിതി
 പ്രജാ - പതിഃ । തം । ഏവ । തർപയതി । സഃ । ഏനം ।
 തൃപ്തഃ । ആയുഷാ । അഭീതി । പവതേ ।
 അഭിചരന്നിത്യഭി - ചരന്ന । അവേതി । ഇൗക്ഷേത । ഏഷഃ ।
 വൈ । പാത്രിയഃ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । യജ്ഞഃ ।
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । തം । ഏവ । തർപയതി ।
 സഃ । ഏനം । തൃപ്തഃ । പ്രാണാപാനാഭ്യാമിതി
 പ്രാണ - അപാനാഭ്യാം । വാചഃ ।

ദക്ഷക്രതുഭ്യാമിതി ദക്ഷക്രതു - ഭ്യാം । ചക്ഷുർഭ്യാമിതി
 ചക്ഷുഃ - ഭ്യാം । ശ്രോത്രാഭ്യാം । ആത്മനഃ । അങ്ഗേഭ്യഃ ।
 ആയുഷഃ । അന്തഃ । ഏതി । താജക് । പ്രേതി ।

ധന്വതി । 10 (45) (വാചേ - രൂപേഭ്യോ വർചോഭാ -

ആമയാവീ - പഞ്ചചതാരിശ്ശച്ച) (A3)

3.2.4.1

സ്തൃഃ സ്വസ്തിർവിഘനഃ സ്വസ്തിഃ പർശുർവേദിഃ പരശുർനഃ
 സ്വസ്തിഃ । യജ്ഞിയാ യജ്ഞകൃതഃ സ്ഥതേ മാസിൻ
 യജ്ഞ ഉപ ഹായധാമുപ മാ ഭ്യാവാപൃഥിവീ
 ഹായേതാമുപാഃ*സ്താവഃ കലശഃ സോമോ അഗ്നിരുപ
 ദേവാ ഉപ യജ്ഞ ഉപ മാ ഹോത്രോ ഉപഹവേ ഹായന്താം
 നമോഽഗ്നയേ മഖഷ്ണേ മഖസ്യ മാ യശോഽര്യാദിത്യാ-
 ഹവനീയമുപ തിഷ്ഠതേ യജ്ഞോ വൈ മഖോ - [] 11

3.2.4.1 - Padam

സ്തൃഃ । സ്വസ്തിഃ । വിഘന ഇതി വി - ഘനഃ । സ്വസ്തിഃ ।
 പർശുഃ । വേദിഃ । പരശുഃ । നഃ । സ്വസ്തിഃ । യജ്ഞിയാഃ ।
 യജ്ഞകൃത ഇതി യജ്ഞ - കൃതഃ । സ്ഥ । തേ । മാ ।
 അസിൻ । യജ്ഞ । ഉപേതി । ഹായധാം । ഉപേതി । മാ ।

ദ്യാവാ॑ പൃഥ്വി॑വീ ഇതി॑ ദ്യാവാ॑ - പൃഥ്വി॑വീ । ഹവേ॑താം ।
 ഉപേ॑തി । ആസ്താവ॑ ഇത്യാ॑ - സ്താവഃ॑ । കല॑ശഃ । സോമഃ॑ ।
 അഗ്നിഃ॑ । ഉപേ॑തി । ദേ॒വാഃ । ഉപേ॑തി । യജ॑ണം । ഉപേ॑തി । മാ ।
 ഹോ॒ത്രാഃ । ഉപഹ॑വ ഇത്യു॒പ - ഹവേ॑ । ഹവ॑യന്താം । നമഃ॑ ।
 അഗ്ന॑യേ । മഖ॑ഷ്ട ഇതി॑ മഖ - ഷ്ഠേ॑ । മഖ॑സ്യ । മാ । യശഃ॑ ।
 അ॒ര്യാത് । ഇതി॑ । ആഹ॑വനീയമിത്യാ॑ - ഹവ॑നീയം ।
 ഉപേ॑തി । തിഷ്ഠ॑തേ । യജ॑ണം । വൈ । മഖഃ॑ । **11 (50)**

3.2.4.2

യജ॑ണം വാ॒വ സ॑ തദഹ॑ൻ തസ്മാ॑ ഏ॒വ നമ॑സ്കൃത്യ സദഃ॑
 പ്ര॒സർപ॑ത്യാത്മനോ॑ഽനാർത്ത്യൈ നമോ॑ രു॒ദ്രായ॑ മഖ॑ഷ്ടേ
 നമ॑സ്കൃത്യാ മാ പാഹീ॑ത്യാഗ്നീ॒ധ്രം തസ്മാ॑ ഏ॒വ നമ॑സ്കൃത്യ
 സദഃ॑ പ്ര॒സർപ॑ത്യാത്മനോ॑ഽനാർത്ത്യൈ നമ ഇ॒ന്ദ്രായ॑ മഖ॑ഷ്ടേ
 ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ മേ വീ॒ര്യം॑ മാ നിർവ॑ധീരിതി॑ ഹോ॒ത്രീയമാ॑ശിഷ്ഠ
 -മേ॒വൈതാ॑മാ ശാ॒സ്ത ഇ॒ന്ദ്രിയ॑സ്യ വീ॒ര്യ॑സ്യാനിർഘാ॑തായ
 യാ വൈ - [] **12**

3.2.4.2 - Padam

യജ॑ണം । വാ॒വ । സഃ॑ । തത് । അഹ॑ന് । തസ്മെ॑ । ഏ॒വ ।
 നമ॑സ്കൃത്യേതി॑ നമഃ॑ - കൃത്യ॑ । സദഃ॑ । പ്രേ॑തി । സർപ॑തി ।

ആത്മനഃ | അനാർത്ത്യൈ | നമഃ | രുദ്രായ | മഖഷ്ണ ഇതി
 മഖ - ഷേ | നമസ്കൃത്യേതി നമഃ - കൃത്യാ | മാ | പാഹി |
 ഇതി | ആഗ്നീധ്രമിത്യാഗ്നി - ഇധ്രം | തസ്സൈ | ഏവ |
 നമസ്കൃത്യേതി നമഃ - കൃത്യ | സദഃ | പ്രേതി | സർപതി |
 ആത്മനഃ | അനാർത്ത്യൈ | നമഃ | ഇന്ദ്രായ | മഖഷ്ണ ഇതി
 മഖ - ഷേ | ഇന്ദ്രിയം | മേ | വീര്യം | മാ | നിരിതി | വധീഃ |
 ഇതി | ഹോത്രീയം | ആശിഷമിത്യാ - ശിഷം | ഏവ |
 ഏതാം | ഏതി | ശാസ്യേ | ഇന്ദ്രിയസ്യ | വീര്യസ്യ |
 അനിർഘാതായേത്യനിഃ - ഘാതായ | യാഃ | വൈ | **12 (50)**

3.2.4.3

ദേവതാഃ സദസ്യാർത്ഥിമാർപയന്തി യസ്താ വിദാൻ
 പ്രസർപതി ന സദസ്യാർത്ഥിമാർച്ഛതി നമോഽഗ്നയേ മഖഷ്ണ
 ഇത്യാഹൈതാ വൈ ദേവതാഃ സദസ്യാർത്ഥിമാർപയന്തി
 താ യ ഏവം വിദാൻ പ്രസർപതി ന സദസ്യാർത്ഥി-
 മാർച്ഛതി ദൃഢേ സ്ഥഃ ശിമിരേ സമീചീ മാഽഹസസ്സാതഽ
 സൂര്യോ മാ ദേവോ ദിവ്യാദഽഹസസ്സാതു
 വായുരന്തരിക്ഷാ - [] **13**

3.2.4.3 - Padam

ദേ॒വതാഃ॑ । സ॒ദസി॑ । ആ॒ർത്ഥി॑ ॥
ആ॒ർപ॒യ॒ന്തി॒ത്യാ-അ॒ർപ॒യ॒ന്തി॑ । യഃ॑ । താഃ॑ । വി॒ദ്വാൻ ।
പ്ര॒സ॒ർപ॒തീതി॑ പ്ര - സ॒ർപ॒തി॑ । ന । സ॒ദസി॑ । ആ॒ർത്ഥി॑ ॥
ഏ॒തി॑ । ജ॒ച്ഛ॒തി॑ । നമഃ॑ । അ॒ഗ്നയേ॑ । മ॒ഖ॒ഷ്ണ ഇ॒തി॑ മ॒ഖ - ഷ്ണേ॑ ।
ഇ॒തി॑ । ആ॒ഹ । ഏ॒താഃ॑ । വൈ । ദേ॒വതാഃ॑ । സ॒ദസി॑ ।
ആ॒ർത്ഥി॑ ॥ ഏ॒തി॑ । അ॒ർപ॒യ॒ന്തി॑ । താഃ॑ । യഃ॑ । ഏ॒വം ।
വി॒ദ്വാൻ । പ്ര॒സ॒ർപ॒തീതി॑ പ്ര - സ॒ർപ॒തി॑ । ന । സ॒ദസി॑ ।
ആ॒ർത്ഥി॑ ॥ ഏ॒തി॑ । ജ॒ച്ഛ॒തി॑ । ദൃ॒ശേ ഇ॒തി॑ । സ്ഥഃ॑ । ശി॒മിരേ॑
ഇ॒തി॑ । സ॒മീ॒ചീ ഇ॒തി॑ । മാ । അ॒ഹ്സഃ॑ । പാ॒തം । സൂ॒ര്യഃ॑ ।
മാ । ദേ॒വഃ॑ । ദി॒വ്യാത് । അ॒ഹ്സഃ॑ । പാ॒തു । വാ॒യുഃ॑ ।
അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷാത് । 13 (50)

3.2.4.4

ദ॒ഗ്നിഃ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാ യമഃ॑ പി॒തൃ॒ഭ്യഃ॑ സ॒ർവ്വ॒തീ മ॒നു॒ഷ്യേ॒ഭ്യോ
ദേ॒വീ॑ ദാ॒രൗ മാ മാ॑ സം താ॒പ്തം॑ നമഃ॑ സ॒ദസേ॑ നമഃ॑
സ॒ദ॒സ॒സ്ത॒തയേ॑ നമഃ॑ സ॒ഖീ॒നാം പു॒രോ॒ഗാണാം॑ ച॒ക്ഷു॒ഷേ
നമോ॑ ദി॒വേ നമഃ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാ അ॒ഹേ
ദൈ॒ധി॒ഷ്ഠ്യോ॒ദ॒ത॒സ്തിഷ്ഠാ॑സ്യ॒സ്യ സ॒ദനേ॑ സീ॒ദ യോ॑സ്മത്

പാക॑തര॒ ഉ॒ന്നി॒വത॑ ഉ॒ദു॒ദാ॒ത്ത്വ॑ ഗോ॒ഷം പാ॒തം മാ॑

ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ അ॒ദ്യാ॒ഹനഃ॑ സദോ॒ വൈ

പ്ര॒സർ॒പ॒ന്തം - [] 14

3.2.4.4 - Padam

അ॒ഗ്നിഃ । പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ । യമഃ॑ । പി॒തൃ॒ഭ്യ ഇ॒തി പി॒തൃ - ഭ്യഃ॑ ।

സ॒ര॒സ്വ॒തീ । മ॒നു॒ഷ്യ॒ഭ്യഃ । ദേ॒വീ ഇ॒തി । ദ്വാ॒രൗ । മാ । മാ ।

സ॒മി॒തി । താ॒പ്തം । നമഃ॑ । സ॒ദ॒സേ । നമഃ॑ । സ॒ദ॒സഃ । പ॒ത॒യേ ।

നമഃ॑ । സ॒ഖീ॒നാം । പു॒രോ॒ഗാ॒ണാ॒മി॒തി പു॒രഃ - ഗാ॒നാം ।

ച॒ക്ഷു॒ഷേ । നമഃ॑ । ദി॒വേ । നമഃ॑ । പൃ॒ഥി॒വ്യൈ । അ॒ഹേ ।

ദൈ॒ധി॒ഷ॒വ്യ । ഉ॒ദി॒തി । അ॒തഃ । തി॒ഷ്ഠ । അ॒നു॒സ്യ । സ॒ദ॒നേ ।

സീ॒ദ । യഃ । അ॒സ്മത് । പാക॑തര॒ ഇതി॑ പാക॑-തരഃ॑ । ഉ॒ദി॒തി ।

നി॒വത॑ ഇ॒തി നി - വ॒തഃ । ഉ॒ദി॒തി । ഉ॒ദാ॒ത ഇ॒ത്യു॒ത് - വ॒തഃ ।

ച । ഗോ॒ഷം । പാ॒തം । മാ । ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ ഇ॒തി

ദ്യാ॒വാ - പൃ॒ഥി॒വീ । അ॒ദ്യാ । അ॒ഹനഃ॑ । സ॒ദഃ । വൈ ।

പ്ര॒സർ॒പ॒ന്തമി॒തി പ്ര - സർ॒പ॒ന്തം । 14 (50)

3.2.4.5

പി॒തരോ॑സ॒നു പ്ര॒സർ॒പ॒ന്തി ത ഏ॒നമീ॒ശ്വരാ॑ ഹി॒ഷ്ഠി॒തോഃ

സ॒ദഃ പ്ര॒സൃ॒പ്യ ദക്ഷി॑ണാ॒ര്യം പരേ॑ക്ഷേ॒താഗ॑ന്ത പി॒തരഃ॑

പിതൃമാനഹം യുഷ്മാദിർഭൂയാസഃ സുപ്രജസോ മയാ
 യുയം ഭൂയാന്തേതി തേഭ്യ ഏവ നമസ്കൃത്യ സദഃ
 പ്രസർപത്യാത്മനോഽനാർത്ത്യൈ | 15

3.2.4.5 - Padam

പിതരഃ | അനു | പ്രേതി | സർപന്തി | തേ | ഏനം |
 ഈശ്വരാഃ | ഹിംസീതോഃ | സദഃ | പ്രസൃപ്യേതി
 പ്ര - സൃപ്യ | ദക്ഷിണാർധമിതി ദക്ഷിണ - അർധം |
 പരേതി | ഇക്ഷേത | ഏതി | അഗന്ത | പിതരഃ |
 പിതൃമാനിതി പിതൃ-മാൻ | അഹം | യുഷ്മാദിഃ | ഭൂയാസം |
 സുപ്രജസ ഇതി സു-പ്രജസഃ | മയാ | യുയം | ഭൂയാന്തേ |
 ഇതി | തേഭ്യഃ | ഏവ | നമസ്കൃത്യേതി നമഃ - കൃത്യ | സദഃ |
 പ്രേതി | സർപന്തി | ആത്മനഃ | അനാർത്ത്യൈ | 15 (33)

(മഖോ - വാ - അന്തരിക്ഷാത് - പ്രസർപന്തം -

ത്രയസ്ത്രിശ്ച) (A4)

3.2.5.1

ദക്ഷേഹി മാ ഽവിശ ദീർഘായുതായ ശന്തനുതായ
 രായസ്പോഷായ വർചസേ സുപ്രജാസ്തായേഹി വസോ
 പുരോ വസോ പ്രിയോ മേ ഹൃദോഽസൃശിനോസ്താ

ബാഹുദ്യാം സധ്യാസം നൃചക്ഷസം താ ദേവ സോമ
 സുചക്ഷാ അവ ഖ്യേഷം മന്ദ്രാഭിഭൂതിഃ കേതുർ
 യജ്ഞാനാം വാഗ്ജുഷാണാം സോമസ്യ തൃപ്യതു മന്ദ്രാ
 സ്വർവാച്യദിതിരനാഹത ശീർഷ്ണീ വാഗ്ജുഷാണാം
 സോമസ്യ തൃപ്യതേഹി വിശ്വചർഷണേ - [] 16

3.2.5.1 - Padam

ഭക്ഷ | ഏതി | ഇഹി | മാ | ഏതി | വിശ |
 ദീർഘായുതായേതി ദീർഘായു - തായ |
 ശന്തനുതായേതി ശന്തനു - തായ | രായഃ | പോഷായ |
 വർചസേ | സുപ്രജാസ്തായേതി സുപ്രജാഃ-തായ | ഏതി |
 ഇഹി | വസോ ഇതി | പുരോവസോ ഇതി പുരഃ-വസോ |
 പ്രിയഃ | മേ | ഹൃദഃ | അസി | അശിനോഃ | താ |
 ബാഹുദ്യാമിതി ബാഹു-ദ്യാം | സധ്യാസം |
 നൃചക്ഷസമിതി നൃ - ചക്ഷസം | താ | ദേവ | സോമ |
 സുചക്ഷാ ഇതി സു-ചക്ഷാഃ | അവേതി | ഖ്യേഷം | മന്ദ്രാ |
 അഭിഭൂതിരിത്യഭി - ഭൂതിഃ | കേതുഃ | യജ്ഞാനാം | വാക് |
 ജുഷാണാം | സോമസ്യ | തൃപ്യതു | മന്ദ്രാ |
 സ്വർവാചീതി സു - അർവാചീ | അദിതിഃ |

അനാഹതശരീർഷ്ണിത്യനാഹത - ശരീർഷ്ണി । വാക് ।
 ജുഷാണാ । സോമസ്യ । തൃപ്യതു । ഏതി । ഇഹി ।
 വിശ്വചർഷണ ഇതി വിശ്വ - ചർഷണേ । 16 (50)

3.2.5.2

ശംഭൂർമയോഭൂഃ സ്വസ്തി മാ ഹരിവർണ പ്രചര ക്രത്വേ
 ദക്ഷായ രായസോഷായ സുവീരതായൈ മാ മാ രാജൻ
 വി ബീഭിഷോ മാ മേ ഹാർദി തിഷാ വധീഃ ।
 വൃഷണേ ശുഷായാഽഽയുഷേ വർചസേ ।
 വസുമദ്-ഗണസ്യ സോമ ദേവ തേ മതിവിദഃ പ്രാതഃ
 സവനസ്യ ഗായത്രചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ
 നരാശ്ഠ്സ്വപീതസ്യ പിതൃപീതസ്യ മധുരത
 ഉപഹൃതസ്യോപഹൃതോ ദക്ഷയാമി രുദ്രവദ്-ഗണസ്യ
 സോമ ദേവ തേ മതിവിദോ മാധ്യന്ദിനസ്യ സവനസ്യ
 ത്രിഷ്ടുപ്ചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ നരാശ്ഠ് സ്വപീതസ്യ - [] 17

3.2.5.2 - Padam

ശംഭൂരിതി ശം - ഭൂഃ । മയോഭൂരിതി മയഃ - ഭൂഃ । സ്വസ്തി ।
 മാ । ഹരിവർണേതി ഹരി - വർണ । പ്രേതി । ചര । ക്രത്വേ ।
 ദക്ഷായ । രായഃ । പോഷായ ।

സുവീ॑രതാ॑യാ ഇതി॑ സു - വീ॑രതാ॑യൈ । മാ । മാ ।
 രാജ॑ൻ । വീ॑തി । ബീ॑ഭിഷഃ । മാ । മേ । ഹാ॑ർദി । തി॑ഷാ ।
 വധീഃ॑ । വൃ॑ഷണേ । ശു॑ഷ്ഠായ । ആ॑യുഷേ । വർ॑ചസേ ।
 വ॒സു॒മദ് ഗ॑ണ॒സ്യേതി॑ വ॒സു॒മത്-ഗ॑ണ॒സ്യ । സോ॑മ । ദേ॒വ ।
 തേ । മതി॑വിദ ഇതി॑ മതി - വി॑ദഃ । പ്രാ॑തഃ സ॒വ॒ന॒സ്യേതി॑
 പ്രാ॑തഃ - സ॒വ॒ന॒സ്യ । ഗായ॑ത്ര॒ഛ॒ന്ദ॒സ ഇതി॑
 ഗായ॑ത്ര - ഛ॒ന്ദ॒സഃ । ഇ॒ന്ദ്ര॒പീ॒ത॒സ്യേതി॑ന്ദ്ര - പീ॒ത॒സ്യ ।
 നരാ॑ശ॒ഘ്ന॒പീ॒ത॒സ്യേതി॑ നരാ॑ശ॒ഘ്ന - പീ॒ത॒സ്യ ।
 പി॒തൃ॒പീ॒ത॒സ്യേതി॑ പി॒തൃ - പീ॒ത॒സ്യ । മധു॑മത ഇതി॑
 മധു॑ - മതഃ । ഉ॒പ॒ഹൃ॒ത॒സ്യേത്യു॑പ - ഹൃ॒ത॒സ്യ । ഉ॒പ॒ഹൃ॒ത
 ഇത്യു॑പ - ഹൃ॒തഃ । ഭക്ഷ॑യാമി । രു॒ദ്ര॒വദ്ഗ॑ണ॒സ്യേതി॑
 രു॒ദ്ര॒വത് - ഗ॑ണ॒സ്യ । സോ॑മ । ദേ॒വ । തേ । മതി॑വിദ ഇതി॑
 മതി - വി॑ദഃ । മാ॒ധ്യ॒ന്ദി॒ന॒സ്യ । സ॒വ॒ന॒സ്യ । ത്രി॑ഷ്ടുപ്ഛ॒ന്ദ॒സ
 ഇതി॑ ത്രി॑ഷ്ടുപ്-ഛ॒ന്ദ॒സഃ । ഇ॒ന്ദ്ര॒പീ॒ത॒സ്യേതി॑ന്ദ്ര-പീ॒ത॒സ്യ ।
 നരാ॑ശ॒ഘ്ന॒പീ॒ത॒സ്യേതി॑ നരാ॑ശ॒ഘ്ന - പീ॒ത॒സ്യ । 17 (50)

3.2.5.3

പി॒തൃ॒പീ॒ത॒സ്യ മധു॑മത ഉ॒പ॒ഹൃ॒ത॒സ്യോ॒പ॒ഹൃ॒തോ
 ഭക്ഷ॑യാമ്യാദി॒ത്യവദ്ഗ॑ണ॒സ്യ സോ॑മ ദേ॒വ തേ മതി॑വിദ-

സ്തുതിയസ്യ സവനസ്യ ജഗതീശ്വരസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ
 നരാശ്ച സ്പീതസ്യ പിതൃപീതസ്യ മധുരത
 ഉപഹൃതസ്യോപഹൃതോ ഭക്ഷയാമി । ആപ്യായസ്വ സമേതു
 തേ വിശ്വതഃ സോമ വൃഷ്ണീയം । ദവാ വാജസ്യ സങ്ഗമേ ।
 ഹിന്വ മേ ഗാന്ത്രാ ഹരിവോ ഗണാൻ മേ മാ വി തീത്യുഷഃ ।
 ശിവോ മേ സപ്തർഷീനുപ തിഷ്ടസ്വ മാ
 മേഽവാങ്നാഭിമതി - [] 18

3.2.5.3 - Padam

പിതൃപീതസ്യേതി പിതൃ - പീതസ്യ । മധുരത ഇതി
 മധു - മതഃ । ഉപഹൃതസ്യേത്യുപ - ഹൃതസ്യ ।
 ഉപഹൃത ഇത്യുപ - ഹൃതഃ । ഭക്ഷയാമി । ആദിത്യവദ്
 ഗണസ്യേത്യാദിത്യവത് - ഗണസ്യ । സോമ । ദേവ । തേ ।
 മതിവിദ ഇതി മതി - വിദഃ । തൃതീയസ്യ । സവനസ്യ ।
 ജഗതീശ്വരസ ഇതി ജഗതീ - ശ്വരസഃ ।
 ഇന്ദ്രപീതസ്യേതിന്ദ്ര - പീതസ്യ । നരാശ്ചസ്പീതസ്യേതി
 നരാശ്ചസ്പീതസ്യ । പിതൃപീതസ്യേതി പിതൃ-പീതസ്യ ।
 മധുരത ഇതി മധു-മതഃ । ഉപഹൃതസ്യേത്യുപ - ഹൃതസ്യ ।
 ഉപഹൃത ഇത്യുപ-ഹൃതഃ । ഭക്ഷയാമി । ഏതി । പ്യായസ്വ ।

സമിതി॑ । ഏ॒തു । തേ॑ । വി॒ശ്വ॑തഃ । സോ॒മ । വൃ॒ഷ്ണീ॑യം । ഭവ॑ ।
 വാ॒ജ॑സ്യ । സംഗ॑മ ഇതി॑ സം-ഗമേ॑ । ഹി॒ന്വ । മേ॑ । ഗാ॒ത്രാ ।
 ഹ॒രി॒വ ഇതി॑ ഹ॒രി - വഃ॑ । ഗ॒ണാ॑ൻ । മേ॑ । മാ॑ । വീ॒തി ।
 തീ॒ത്യു॑ഷഃ । ശി॒വഃ । മേ॑ । സ॒പ്ത॑ർഷീനിതി॑ സ॒പ്ത - ഋ॒ഷീ॑ൻ ।
 ഉ॒പേ॑തി । തി॒ഷ്ഠ॑സ്വ । മാ॑ । മേ॑ । അ॒വാ॑ങ് । നാഭീ॑ം ।
 അതീ॑തി । **18 (50)**

3.2.5.4

ഗാഃ॑ । അ॒പാ॑മ സോ॒മമ॑മൃതാ॑ അ॒ഭൃമാ॑ദർശ॒മു ജ്യോ॑തിരവി॒ദാമ॑
 ദേ॒വാൻ । കി॒മസ്മാ॑ൻ കൃ॒ണ॒വ॒ദരാ॑തിഃ കി॒മു ധൃ॒ർതി॑രമൃത
 മർത്യ॑സ്യ । യ॒ന്മ ആ॑ത്മനോ॑ മി॒ന്ദാ॑ഭൃദഗ്നി॒സ്തത്
 പു॒നരാ॑ഹാർ ജാ॒തവേ॑ദാ വി॒ചർഷ॑ണിഃ ।
 പു॒നര॑ഗ്നിശ്ചക്ഷു॒രദാ॑ത് പു॒നരി॑ന്ദ്രോ ബൃ॒ഹസ്സ॑തിഃ ।
 പു॒നർമേ॑ അ॒ശി॒നാ യു॒വം ച॒ക്ഷു॒രാ ധ॑ത്തമക്ഷേ॒യാഃ ।
 ഇ॒ഷ്ടയ॑ജു॒ഷസ്തേ॑ ദേ॒വ സോ॑മ സ്തൃ॒തസ്തോ॑മസ്യ - [] **19**

3.2.5.4 - Padam

ഗാഃ॑ । അ॒പാ॑മ । സോ॒മം । അ॒മൃതാഃ॑ । അ॒ഭൃമ॑ । അ॒ദർശ॑മു ।
 ജ്യോ॑തിഃ । അ॒വി॒ദാമ॑ । ദേ॒വാൻ । കി॒ം । അ॒സ്മാൻ ।
 കൃ॒ണ॒വത് । അ॒രാ॑തിഃ । കി॒ം । ഉ॒ । ധൃ॒ർതിഃ॑ । അ॒മൃത॑ ।
 മർത്യ॑സ്യ । യത് । മേ॑ । ആ॑ത്മനഃ॑ । മി॒ന്ദാ॑ । അ॒ഭൃത് । അ॒ഗ്നിഃ॑ ।

തത് പുനഃ ഏതി അഹാഃ ജാതവേദാ ഇതി
 ജാത - വേദാഃ വിചർഷണിരീതി വി-ചർഷണിഃ പുനഃ
 അഗ്നിഃ ചക്ഷുഃ അദാത് പുനഃ ഇന്ദ്രഃ ബൃഹസ്പതിഃ
 പുനഃ മേ അശ്വിനാ യുവം ചക്ഷുഃ ഏതി ധത്തം
 അക്ഷേഃ ഇഷ്ടയജുഷ ഇതീഷ്ട - യജുഷഃ തേ ദേവ
 സോമ സ്തുതസ്തോമസ്യേതി സ്തുത - സ്തോമസ്യ 19 (50)

3.2.5.5

ശസ്തോക്ഥസ്യ ഹരിവത ഇന്ദ്രപീതസ്യ മധുമത
 ഉപഹൃതസ്യോപഹൃതോ ഭക്ഷയാമി ആപൂര്യാഃ സ്ഥാഃ
 മാ പുരയത പ്രജയാ ച ധനേന ച ഏതത് തേ തത യേ ച
 ത്വാമന്വേതത് തേ പിതാമഹ പ്രപിതാമഹ യേ ച ത്വാമന്വത്ര
 പിതരോ യഥാഭാഗം മന്ദധാം നമോ വഃ പിതരോ രസായ
 നമോ വഃ പിതരഃ ശുഷ്ണായ നമോ വഃ പിതരോ ജീവായ
 നമോ വഃ പിതരഃ - [] 20

3.2.5.5 - Padam

ശസ്തോക്ഥസ്യേതി ശസ്ത - ഉക്ഥസ്യ ഹരിവത ഇതി
 ഹരി - വതഃ ഇന്ദ്രപീതസ്യേതീന്ദ്ര - പീതസ്യ മധുമത
 ഇതി മധു - മതഃ ഉപഹൃതസ്യേത്യുപ - ഹൃതസ്യ
 ഉപഹൃത ഇത്യുപ - ഹൃതഃ ഭക്ഷയാമി

ആപുര്യാ ഇത്യാ - പുര്യാഃ | സ്ഥ | ഏതി | മാ | പുരയത |
 പ്രജയേതി പ്ര-ജയാ | ച | ധനേന | ച | ഏതത് | തേ |
 തത | യേ | ച | ത്യാം | അനിതി | ഏതത് | തേ | പിതാമഹ |
 പ്രപിതാമഹേതി പ്ര - പിതാമഹ | യേ | ച | ത്യാം |
 അനിതി | അത്ര | പിതരഃ | യഥാഭാഗമിതി യഥാ - ഭാഗം |
 മന്ധ്യം | നമഃ | വഃ | പിതരഃ | രസായ | നമഃ | വഃ | പിതരഃ |
 ശുഷായ | നമഃ | വഃ | പിതരഃ | ജീവായ | നമഃ | വഃ |

പിതരഃ | **20 (50)**

3.2.5.6

സ്വധായൈ നമോ വഃ പിതരോ മന്യവേ നമോ വഃ പിതരോ
 ഘോരായ പിതരോ നമോ വോ യ ഏതസ്മിൻലോകേ സ്ഥ
 യുഷാഽസ്മൈനേ യേസ്മിൻലോകേ മാം തേസനു യ
 ഏതസ്മിൻലോകേ സ്ഥ യൂയം തേഷാം വസിഷ്ഠാ
 ഭൂയാസ്തേ യേസ്മിൻലോകേഹം തേഷാം വസിഷ്ഠോ
 ഭൂയാസം പ്രജാപതേ ന ത്വദേതാനൃന്യോ വിശ്വാ
 ജാതാനി പരിതാ ബഭൂവ | **21**

3.2.5.6 - Padam

സ്വധായാ ഇതി സ്വ - ധായൈ | നമഃ | വഃ | പിതരഃ |
 മന്യവേ | നമഃ | വഃ | പിതരഃ | ഘോരായ | പിതരഃ | നമഃ |
 വഃ | യേ | ഏതസിന് | ലോകേ | സ്ഥ | യുഷ്മാൻ | തേ |
 അനഗിതി | യേ | അസിന് | ലോകേ | മാം | തേ | അനഗിതി |
 യേ | ഏതസിന് | ലോകേ | സ്ഥ | യുയം | തേഷാം |
 വസിഷ്ഠാഃ | ഭൂയാസ്തു | യേ | അസിൻ | ലോകേ | അഹം |
 തേഷാം | വസിഷ്ഠഃ | ഭൂയാസം | പ്രജാപത ഇതി
 പ്രജാ - പതേ | ന | ത്വത് | ഏതാനി | അന്യഃ | വിശ്വാ |
 ജാതാനി | പരീതി | താ | ബഭൂവ | **21 (50)**

3.2.5.7

യത് കാമാസ്മേ ജുഹുവസ്മന്നോ അസ്മു വയം സാമ
 പതയോ രയിണാം | ദേവകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസി
 മനുഷ്യകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസി
 പിതൃകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസ്യഹ്നു ധൗതസ്യ
 സോമ ദേവ തേ നൃഭിഃ സുതസ്യേഷു യജുഷഃ
 സുതസ്മോമസ്യ ശസ്മോക്ഥസ്യ യോ ദക്ഷോ

അശ്വസനിര്യോ ഗോസനിസ്തസ്യ തേ പിതൃഭിർഭക്ഷം
കൃതസ്യോ-പഹൃതസ്യോപഹൃതോ ഭക്ഷയാമി । 22

3.2.5.7 - Padam

യത്കാമാ ഇതി യത് - കാമാഃ । തേ । ജുഹുഃ । തത് । നഃ ।
അസ്തു । വയം । സ്യാമ । പതയഃ । രയിണാം ।
ദേവകൃതസ്യേതി ദേവ - കൃതസ്യ । ഏനസഃ ।
അവയജനമിത്യവ - യജനം । അസി ।
മനുഷ്യകൃതസ്യേതി മനുഷ്യ - കൃതസ്യ । ഏനസഃ ।
അവയജനമിത്യവ - യജനം । അസി । പിതൃകൃതസ്യേതി
പിതൃ - കൃതസ്യ । ഏനസഃ । അവയജനമിത്യവ-യജനം ।
അസി । അഹ്ണിത്യപ്-സു । ധൗതസ്യ । സോമ । ദേവ । തേ ।
നൃഭിരിതി നൃ - ഭിഃ । സുതസ്യ । ഇഷ്ടയജുഷ
ഇതീഷ്ട-യജുഷഃ । സ്തുതസ്തോമസ്യേതി സ്തുത-സ്തോമസ്യ ।
ശസ്തോക്ഥസ്യേതി ശസ്ത - ഉക്ഥസ്യ । യഃ । ഭക്ഷഃ ।
അശ്വസനിരിത്യശ്വ - സനിഃ । യഃ । ഗോസനിരിതി
ഗോ - സനിഃ । തസ്യ । തേ । പിതൃഭിരിതി പിതൃ - ഭിഃ ।
ഭക്ഷം കൃതസ്യേതി ഭക്ഷം - കൃതസ്യ ।
ഉപഹൃതസ്യേത്യുപ - ഹൃതസ്യ ।

ഉപഹൃത ഇത്യുപ - ഹൃതഃ । ഭക്ഷയാമി । 22 (44)

(വിശ്വചർഷണേ - ത്രിഷ്ടുപ്ചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ

നരാശഃ സ്പീതസ്യ - ടി - സ്മൃതസ്തോമസ്യ - ജീവായ

നമോ വഃ പിതരോ - ബഭൂവ - ചതുശ്ചതാരിഃശ്ച) (A5)

3.2.6.1

മഹീനാം പയോഽസി വിശേഷാം ദേവാനാം തനുർ
 ജ്യോത്സമദ്യ പൃഷ്തീനാം ഗ്രഹം പൃഷ്തീനാം ഗഹോഽസി
 വിഷ്ണോർ ഹൃദയമസ്യേകമിഷ വിഷ്ണുസ്താഽനു വിചക്രമേ
 ഭൂതിർദധ്വാ ഘൃതേന വർധതാം തസ്യ മേഷ്ടസ്യ വീതസ്യ
 ദ്രവിണമാ ഗമ്യാജേജ്യാതിരസി വൈശ്യാനരം

പൃശ്ണീയൈ ദുഗ്ധം യാവതീ ദ്യാവാപൃഥിവീ മഹിതാ
 യാവച്ഛസ്പ്രസിന്ധവോ വിതസ്ഥഃ । താവന്തമിന്ദ്ര

തേ - [] 23

3.2.6.1 - Padam

മഹീനാം । പയഃ । അസി । വിശേഷാം । ദേവാനാം । തനുഃ ।
 ജ്യോത്സം । അദ്യ । പൃഷ്തീനാം । ഗ്രഹം । പൃഷ്തീനാം ।
 ഗ്രഹഃ । അസി । വിഷ്ണോഃ । ഹൃദയം । അസി । ഏകം ।
 ഇഷ । വിഷ്ണുഃ । ത്വാ । അനു । വീതി । ചക്രമേ । ഭൂതിഃ ।

ദധ്നാ | ഫൃതേന | വർധതാം | തസ്യ | മാ | ഇഷ്ടസ്യ |
 വീതസ്യ | ദ്രവിണം | ഏതി | ഗമ്യാത് | ജ്യോതിഃ | അസി |
 വൈശ്യാനരം | പൃശ്നിയൈ | ദുഗ്ധം | യാവതീ ഇതി |
 ദ്യാവാ പൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ | മഹിതേതി
 മഹി - ത്വാ | യാവത് | ച | സപ്ത | സിന്ധവഃ |
 വിതസ്തൂരിതി വി - തസ്തൂഃ | താവന്തം | ഇന്ദ്ര |

തേ | 23 (50)

3.2.6.2

ഗ്രഹൗ സഹോർജാ ഗൃഹ്ണാമൃസ്തൂതം |
 യത് കൃഷ്ണശകുനഃ പൃഷ്വാജ്യം വമ്യശേച്ഛുദ്രാ അസ്യ
 പ്രമായുകാഃ സ്യൂര്യച്ഛവാ വമ്യശേച്ഛതുഷ്ഠാദോഽസ്യ പശവഃ
 പ്രമായുകാഃ സ്യൂര്യം സ്കന്ദേദ-യജമാനഃ പ്രമായുകഃ
 സ്മാത് പശവോ വൈ പൃഷ്വാജ്യം പശവോ വാ ഏതസ്യ
 സ്കന്ദന്തി യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്കന്ദന്തി യത് പൃഷ്വാജ്യം
 പുനർഗൃഹ്ണാതി പശൂനേവാസ്മൈ പുനർഗൃഹ്ണാതി
 പ്രാണോ വൈ പൃഷ്വാജ്യം പ്രാണോ വാ - [] 24

3.2.6.2 - Padam

ഗ്രഹം॑ । സഹ॑ । ഊർജാ॑ । ഗൃഹ്ണാമി॑ । അസ്ത്വതം॑ । യത് ।
കൃഷ്ണശകുന॑ ഇതി॑ കൃഷ്ണ - ശകുനഃ॑ । പൃഷ്വാജ്യമിതി॑
പൃഷത് - ആജ്യം॑ । അവമൃശേദിതി॑ യവ-മൃശേത് । ശൂദ്രാഃ ।
അസ്യ॑ । പ്രമായുകാ॑ ഇതി॑ പ്ര - മായുകാഃ॑ । സ്യൂഃ॑ । യത് ।
ശ്വാ । അവമൃശേദിതി॑ യവ - മൃശേത് । ചതുഷ്പാദ॑ ഇതി॑
ചതുഃ - പാദഃ॑ । അസ്യ॑ । പശവഃ॑ । പ്രമായുകാ॑ ഇതി॑
പ്ര - മായുകാഃ॑ । സ്യൂഃ॑ । യത് । സ്കന്ദേത്॑ । യജമാനഃ॑ ।
പ്രമായുക॑ ഇതി॑ പ്ര - മായുകഃ॑ । സ്യാത്॑ । പശവഃ॑ । വൈ ।
പൃഷ്വാജ്യമിതി॑ പൃഷത് - ആജ്യം॑ । പശവഃ॑ । വൈ ।
ഏതസ്യ॑ । സ്കന്ദന്തി॑ । യസ്യ॑ । പൃഷ്വാജ്യമിതി॑
പൃഷത് - ആജ്യം॑ । സ്കന്ദന്തി॑ । യത് । പൃഷ്വാജ്യമിതി॑
പൃഷത് - ആജ്യം॑ । പുനഃ॑ । ഗൃഹ്ണാതി॑ । പശൂൻ॑ । ഏവ ।
അസ്മൈ॑ । പുനഃ॑ । ഗൃഹ്ണാതി॑ । പ്രാണ॑ ഇതി॑ പ്ര - അനഃ॑ ।
വൈ । പൃഷ്വാജ്യമിതി॑ പൃഷത് - ആജ്യം॑ ।
പ്രാണ॑ ഇതി॑ പ്ര - അനഃ॑ । വൈ । **24 (50)**

3.2.6.3

ഏതസ്യ സ്തന്ദതി യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്തന്ദതി യത്
 പൃഷ്വാജ്യം പുനർഗൃഹ്ണാതി പ്രാണമേവാസൈ
 പുനർഗൃഹ്ണാതി ഹിർണ്യമവധായ ഗൃഹ്ണാത്യമൃതം
 വൈ ഹിർണ്യം പ്രാണഃ പൃഷ്വാജ്യമമൃതമേവാസ്യ
 പ്രാണേ ദധാതി ശതമാനം ഭവതി ശതായുഃ പുരുഷഃ
 ശതേന്ദ്രിയ ആയുഷ്വേന്ദ്രിയേ പ്രതിതിഷ്ഠത്യശ്വമവ
 പ്രാപയതി പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ പ്രാജാപത്യഃ പ്രാണഃ
 സ്വാദേവാസൈ യോനേഃ പ്രാണം () നിർമീമീതേ വി വാ
 ഏതസ്യ യജ്ഞശ്ശിദ്യതേ യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്തന്ദതി
 വൈഷ്ണവ്യർചാ പുനർഗൃഹ്ണാതി യജ്ഞോ വൈ
 വിഷ്ണുർ യജ്ഞൈനൈവ യജ്ഞം സം തനോതി । 25

3.2.6.3 - Padam

ഏതസ്യ । സ്തന്ദതി । യസ്യ । പൃഷ്വാജ്യമിതി
 പൃഷ്വത് - ആജ്യം । സ്തന്ദതി । യത് । പൃഷ്വാജ്യമിതി
 പൃഷ്വത് - ആജ്യം । പുനഃ । ഗൃഹ്ണാതി । പ്രാണമിതി
 പ്ര - അനം । ഏവ । അസൈ । പുനഃ । ഗൃഹ്ണാതി ।
 ഹിർണ്യം । അവധായേത്യവ - ധായ । ഗൃഹ്ണാതി ।

അമൃതം | വൈ | ഹിർണ്യം | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ |
 പൃഷ്വാജ്യമിതി പൃഷത് - ആജ്യം | അമൃതം | ഏവ |
 അസ്യ | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനേ | ദധാതി | ശതമാനമിതി
 ശത - മാനം | ദവതി | ശതായുരിതി ശത - ആയുഃ |
 പുരുഷഃ | ശതേന്ദ്രിയ ഇതി ശത - ഇന്ദ്രിയഃ | ആയുഷി |
 ഏവ | ഇന്ദ്രിയേ | പ്രതീതി | തിഷ്ഠതി | അശ്വം | അവേതി |
 പ്രാപയതി | പ്രാജാപത്യ ഇതി പ്രാജാ - പത്യഃ | വൈ |
 അശ്വഃ | പ്രാജാപത്യ ഇതി പ്രാജാ - പത്യഃ | പ്രാണ ഇതി
 പ്ര - അനഃ | സ്വാത് | ഏവ | അസ്മൈ | യോനേഃ |
 പ്രാണമിതി പ്ര - അനം () | നിരിതി | മിമീതേ | വീതി |
 വൈ | ഏതസ്യ | യജ്ഞഃ | ചിദൃതേ | യസ്യ |
 പൃഷ്വാജ്യമിതി പൃഷത് - ആജ്യം | സ്കന്ദതി | വൈഷ്ണവ്യാ |
 ജചാ | പുനഃ | ഗൃഹ്ണാതി | യജ്ഞഃ | വൈ | വിഷ്ണുഃ |
 യജ്ഞേന | ഏവ | യജ്ഞം | സമിതി | തന്നോതി | 25 (72)
 (തേ - പൃഷ്വാജ്യം പ്രാണോ വൈ - യോനേഃ പ്രാണം -
 ദാവിശ്ശതിശ്ച) (A6)

3.2.7.1

ദേവ സവിതരേതത് തേ പ്രാഽഽഹ തത് പ്ര ച സുവ പ്ര ച
 യജ ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മാഽയുഷ്മതയാ ഋചോ മാ ഗാത
 തന്നുപാഥ് സാമ്നഃ സത്യാ വ ആശിഷഃ സന്തു സത്യാ
 ആകൃതയ ഋതം ച സത്യം ച വദത സ്തുത ദേവസ്യ
 സവിതഃ പ്രസവേ സ്തുതസ്യ സ്തുതമസ്യുർജം മഹ്യം
 സ്തുതം ദുഹാമാ മാ സ്തുതസ്യ സ്തുതം ഗമ്യാചസ്രസ്യ
 ശസ്ര - [] 26

3.2.7.1 - Padam

ദേവ | സവിതഃ | ഏതത് | തേ | പ്രേതി | ആഹ | തത് |
 പ്രേതി | ച | സുവ | പ്രേതി | ച | യജ | ബൃഹസ്പതിഃ |
 ബ്രഹ്മാ | ആയുഷ്മതയാഃ | ഋചഃ | മാ | ഗാത | തന്നുപാദിതി
 തനു - പാത് | സാമ്നഃ | സത്യാഃ | വഃ | ആശിഷ
 ഇത്യാ - ശിഷഃ | സന്തു | സത്യാഃ | ആകൃതയ
 ഇത്യാ - കൃതയഃ | ഋതം | ച | സത്യം | ച | വദത | സ്തുത |
 ദേവസ്യ | സവിതഃ | പ്രസവ ഇതി പ്ര - സവേ |
 സ്തുതസ്യ | സ്തുതം | അസി | ഊർജം | മഹ്യം | സ്തുതം |

ദുഹാം | ഏതി | മാ | സ്തുതസ്യ | സ്തുതം | ഗമ്യാത് |
ശസ്തസ്യ | ശസ്തം | 26 (50)

3.2.7.2

-മസ്യുർജം മഹ്യം ശസ്തം ദുഹാമാ മാ ശസ്തസ്യ ശസ്തം
ഗമ്യാ-ദിന്ദ്രിയാവന്തോ വനാമഹേ ധൃക്ഷീമഹി പ്രജാമിഷം |
സാ മേ സത്യാശീർഭേവേഷു ഭൂയാദ്-ബ്രഹ്മവർചസം
മാശ്ശ ഗമ്യാത് | യജ്ഞോ ബഭൂവ സ ആ ബഭൂവ
സപ്രജ്ഞേ സ വാവൃധേ | സ ദേവാനാമധിപതിർ
ബഭൂവ സോ അസ്മാ ഹ് അധിപതിൻ കരോതു വയം
സ്യാമ പതയോ രയിണാം | യജ്ഞോ വാ വൈ - [] 27

3.2.7.2 - Padam

അസി | ഊർജം | മഹ്യം | ശസ്തം | ദുഹാം | ഏതി | മാ |
ശസ്തസ്യ | ശസ്തം | ഗമ്യാത് | ഇന്ദ്രിയാവന്ത
ഇതീന്ദ്രിയ - വന്തഃ | വനാമഹേ | ധൃക്ഷീമഹി | പ്രജാമിതി
പ്ര - ജാം | ഇഷം | സാ | മേ | സത്യാ | ആശീരിത്യാ-ശീഃ |
ഭേവേഷു | ഭൂയാത് | ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ-വർചസം |
മാ | ഏതി | ഗമ്യാത് | യജ്ഞഃ | ബഭൂവ | സഃ | ഏതി |
ബഭൂവ | സഃ | പ്രേതി | ജ്ഞേ | സഃ | വാവൃധേ | സഃ |

ദേ॒വാനാ॑ം । അ॒ധി॒പതി॑രിത്യ॒ധി - പ॒തിഃ । ബ॒ഭുവ॑ । സഃ ।
 അ॒സ്താൻ । അ॒ധി॒പതി॑നിത്യ॒ധി-പ॒തിൻ । ക॒രോ॒തു । വ॒യം ।
 സ॒യാമ॑ । പ॒തയഃ॑ । ര॒യീ॒ണാം । യ॒ജ്ഞഃ॑ । വാ॒ । വൈ॒ । 27 (50)

3.2.7.3

യ॒ജ്ഞപ॑തിം ദു॒ഹേ യ॒ജ്ഞപ॑തിർവാ യ॒ജ്ഞം ദു॒ഹേ സ യഃ
 സ്തു॒തശ്ശ॒സ്രയോർദോ॑ഹമവി॒ദ്വാൻ യജ്ഞേ॑ തം യ॒ജ്ഞോ
 ദു॒ഹേ സ ഇ॒ഷ്ടാ പാ॑പീയാൻ ഭവ॒തി യ ഏ॒നയോർദോ॑ഹം
 യ॒ജ്ഞേ॑ സ യ॒ജ്ഞം ദു॒ഹേ സ ഇ॒ഷ്ടാ വ॒സീയാൻ
 ഭവ॒തി സ്തു॒തസ്യ॑ സ്തു॒തമ॒സ്യൂർജം॑ മ॒ഹ്യം സ്തു॒തം ദു॒ഹാമാ
 മാ സ്തു॒തസ്യ॑ സ്തു॒തം ഗ॒മ്യാച്ഛ॒സ്രസ്യ॑ ശ॒സ്രമ॒സ്യൂർജം॑
 മ॒ഹ്യം ശ॒സ്രം ദു॒ഹാ () മാ മാ ശ॒സ്രസ്യ॑ ശ॒സ്രം
 ഗ॒മ്യാദി॒ത്യാഹൈ॒ഷ വൈ॑ സ്തു॒തശ്ശ॒സ്രയോർദോ॑ഹസ്തം
 യ॒ ഏ॒വം യ॒ജ്ഞേ॑ ദു॒ഹ ഏ॒വ യ॒ജ്ഞമി॒ഷ്ടാ
 വ॒സീയാൻ ഭവ॒തി । 28

3.2.7.3 - Padam

യ॒ജ്ഞപ॑തിമിതി യ॒ജ്ഞ - പ॒തിം । ദു॒ഹേ । യ॒ജ്ഞപ॑തിരിതി
 യ॒ജ്ഞ - പ॒തിഃ । വാ॒ । യ॒ജ്ഞം । ദു॒ഹേ । സഃ । യഃ ।
 സ്തു॒തശ്ശ॒സ്രയോ॑രിതി സ്തു॒ത - ശ॒സ്രയോഃ॑ । ദോ॒ഹം ।

അവി॑ദ്വാൻ | യജ॑തേ | തം | യജ॑ണം | ദു॒ഹേ | സഃ | ഇ॒ഷ്ടാ |
 പാപീ॑യാൻ | ഭവ॑തി | യഃ | ഏ॒നയോഃ | ദോഹം॑ | വി॒ദ്വാൻ |
 യജ॑തേ | സഃ | യജ॑ണം | ദു॒ഹേ | സഃ | ഇ॒ഷ്ടാ |
 വസീ॑യാൻ | ഭവ॑തി | സ്തു॒തസ്യ॑ | സ്തു॒തം | അ॒സി |
 ഊർജം॑ | മ॒ഹ്യം | സ്തു॒തം | ദു॒ഹാം | ഏ॒തി | മാ |
 സ്തു॒തസ്യ॑ | സ്തു॒തം | ഗമ്യാ॑ത് | ശ॒സ്രസ്യ॑ | ശ॒സ്രം |
 അ॒സി | ഊർജം॑ | മ॒ഹ്യം | ശ॒സ്രം | ദു॒ഹാം () | ഏ॒തി |
 മാ | ശ॒സ്രസ്യ॑ | ശ॒സ്രം | ഗമ്യാ॑ത് | ഇ॒തി | ആ॒ഹ | ഏ॒ഷഃ |
 വൈ | സ്തു॒തശ॒സ്രയോ॑രിതി സ്തു॒ത - ശ॒സ്രയോഃ॑ | ദോഹഃ॑ |
 തം | യഃ | ഏ॒വം | വി॒ദ്വാൻ | യജ॑തേ | ദു॒ഹേ | ഏ॒വ |
 യജ॑ണം | ഇ॒ഷ്ടാ | വസീ॑യാൻ | ഭവ॑തി | **28 (72)**

(ശ॒സ്രം - വൈ - ശ॒സ്രന്യു॑ഹാം - ദാവി॑ഷ്ശതി॒ശ്ച) (A7)

3.2.8.1

ശ്രേ॒ണായ॑ പ॒ത്വനേ॑ സ്വാ॒ഹാ വ॑ദ്-സ്വയമ॑ഭിഗൂർതായ॑ നമോ॑
 വി॒ഷ്ടാ॑ഭായ॑ ധർമ॑ണേ സ്വാ॒ഹാ വ॑ദ്-സ്വയമ॑ഭിഗൂർതായ॑ നമഃ॑
 പരി॑ധയേ ജന॑പ്രഥ॑നായ॑ സ്വാ॒ഹാ വ॑ദ്-സ്വയമ॑ഭിഗൂർതായ॑
 നമ॑ ഊർജേ॑ ഹോ॒ത്രാണാ॑ഽ സ്വാ॒ഹാ വ॑ദ്-സ്വയമ॑ഭിഗൂർതായ॑

നമഃ പയസേ ഹോത്രാണാം സ്വാഹാ
 വദ്മസ്യമഭിഗുർതായ നമഃ പ്രജാപതയേ മനവേ സ്വാഹാ
 വദ്മസ്യമഭിഗുർതായ നമഃ ഋതമൃതപാഃ സുവർവാ
 ണ്മസ്യഹാ വദ്മസ്യമഭിഗുർതായ നമസ്തൃപന്താ ഹോത്രാ
 മധോർഘൃതസ്യ യജ്ഞപതിമൃഷയ ഏനസാ - [] 29

3.2.8.1 - Padam

ശൃണായ | പത്വനേ | സ്വാഹാ | വദ് |
 സ്വയമഭിഗുർതായേതി സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ |
 വിഷ്ണുഭായേതി വി - സ്തംഭായ | ധർമ്മണേ | സ്വാഹാ | വദ് |
 സ്വയമഭിഗുർതായേതി സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ |
 പരിധയ ഇതി പരി - ധയേ | ജനപ്രഥനായേതി
 ജന - പ്രഥനായ | സ്വാഹാ | വദ് | സ്വയമഭിഗുർതായേതി
 സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ | ഊർജേ | ഹോത്രാണാം |
 സ്വാഹാ | വദ് | സ്വയമഭിഗുർതായേതി
 സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ | പയസേ | ഹോത്രാണാം |
 സ്വാഹാ | വദ് | സ്വയമഭിഗുർതായേതി
 സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ | പ്രജാപതയേ ഇതി
 പ്രജാ - പതയേ | മനവേ | സ്വാഹാ | വദ് |

സ്വയമഭിഗുർതായേതി സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ |
 ജതം | ജതപാ ഇത്യുത - പാഃ | സുവർവാധിതി
 സുവഃ - വാട് | സ്വാഹാ | വട് | സ്വയമഭിഗുർതായേതി
 സ്വയം - അഭിഗുർതായ | നമഃ | തൂംപന്താം | ഹോത്രാഃ |
 മധോഃ | ഘൃതസ്യ | യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം |
 ജഷയഃ | ഏനസാ | **29 (50)**

3.2.8.2

-ssഹുഃ | പ്രജാ നിർഭക്താ അനുതപ്യമാനാ മധവ്യൗ
 സ്തോകാവപ തൗ രരാധ | സം നസ്താഭ്യാം സൃജതു
 വിശ്വകർമ്മാ ഘോരാ ജഷയോ നമോ അസ്തോഭ്യഃ |
 ചക്ഷുഷ ഏഷാം മനസശ്ച സന്ധൗ ബൃഹസ്പതയേ
 മഹി ഷദ് ദ്യുമന്നമഃ | നമോ വിശ്വകർമ്മണേ സ ഉ
 പാത്വസ്താനനന്യാൻമ-സോമപാൻ മന്യമാനഃ | പ്രാണസ്യ
 വിദ്വാൻമ സമരേ ന ധീര ഏനശ്ചക്വവാൻ മഹി
 ബദ്ധ ഏഷാം | തം വിശ്വകർമ്മൻ - [] **30**

3.2.8.2 - Padam

ആഹുഃ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | നിർഭക്താ ഇതി
 നിഃ - ഭക്താഃ | അനുതപ്യമാനാ ഇത്യനു - തപ്യമാനാഃ |

മധവ്യൗ | സ്തോകൗ | അപേതി | തൗ | രരാധ | സമിതി |
 നഃ | താഭ്യാം | സൃജതു | വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ |
 ഘോരാഃ | ഋഷയഃ | നമഃ | അസ്തു | ഏഭ്യഃ | ചക്ഷുഷഃ |
 ഏഷാം | മനസഃ | ച | സംധാവിതി സം - ധൗ |
 ബൃഹസ്പതയേ | മഹി | സത് | ദ്യുമദിതി ദ്യു - മത് | നമഃ |
 നമഃ | വിശ്വകർമ്മണ ഇതി വിശ്വ - കർമ്മണേ | സഃ | ഉ |
 പാതു | അസ്താൻ | അനന്യാൻ | സോമപാനിതി
 സോമ - പാൻ | മന്യമാനഃ | പ്രാണസ്യേതി പ്ര - അനസ്യ |
 വിദാൻ | സമര ഇതി സം - അരേ | ന | ധീരഃ | ഏനഃ |
 ചക്വവാൻ | മഹി | ബദ്ധഃ | ഏഷാം | തം |
 വിശ്വകർമ്മണിതി വിശ്വ - കർമ്മന് | **30 (50)**

3.2.8.3

-പ്ര മുഞ്ചാ സ്വസ്തയേ യേ ദക്ഷയന്തോ ന വസ്മുന്യാന്യഹുഃ |
 യാനഗ്നയോഽനന്തപൃന്ത ധിഷ്ണിയാ ഇയം തേഷാമവയാ
 ദുരിഷ്ട്വൈ സ്വിഷ്ടിം നസ്താം കൂണോതു വിശ്വകർമ്മാ |
 നമഃ പിതൃഭ്യോ അഭി യേ നോ അഖ്യൻ യജ്ഞകൃതോ
 യജ്ഞകാമാഃ സുദേവാ അകാമാ വോ ദക്ഷിണാം
 ന നീനിമ മാ നസ്തസ്മാ ദേനസഃ പാപയിഷ്ട | യാവന്തോ

വൈ സദസ്യാസ്മൈ സർവേ ദക്ഷിണ്യാസ്മൈഭ്യോ യോ

ദക്ഷിണാം ന - [] 31

3.2.8.3 - Padam

പ്രേതി | മുഞ്ച | സ്വസ്തയേ | യേ | ദക്ഷയന്തഃ | ന |

വസൂനി | ആനൃഹുഃ | യാൻ | അഗായഃ |

അനന്തപൃത്തേത്യനു - അന്തപൃന്ത | ധിഷ്ണിയാഃ | ഇയം |

തേഷാം | അവയാ | ദുരിഷ്ട്യാ ഇതി ദുഃ - ഇഷ്ടൈ |

സിഷ്ണിമിതി സു - ഇഷ്ടിം | നഃ | താം | കൃണോതു |

വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ | നമഃ | പിതൃഭ്യ ഇതി

പിതൃ - ഭ്യഃ | അഭീതി | യേ | നഃ | അഖ്യന് | യജ്ഞകൃത

ഇതി യജ്ഞ - കൃതഃ | യജ്ഞകാമാ ഇതി യജ്ഞ-കാമാഃ |

സുഭേവാ ഇതി സു - ഭേവാഃ | അകാമാഃ | വഃ | ദക്ഷിണാം |

ന | നീനിമ | മാ | നഃ | തസ്മാത് | ഏനസഃ | പാപയിഷ്ട |

യാവന്തഃ | വൈ | സദസ്യാഃ | തേ | സർവേ | ദക്ഷിണ്യാഃ |

തേഭ്യഃ | യഃ | ദക്ഷിണാം | ന | 31 (50)

3.2.8.4

നയേദൈഭ്യോ വൃശേഷ്യത യദ്-വൈശ്വകർമ്മണാനി

ജുഹോതി സദസ്യാനേവ തത് പ്രീണാത്യസ്മൈ ദേവാസോ

വപുഷേ ചികിമ്സത യമാശിരാ ദംപതീ വാമമശ്ശുതഃ |

പുമാൻ പുത്രോ ജായതേ വിനതേ വസഥ വിശോ അരപാ
ഏധതേ ഗൃഹഃ । ആശീർഭായാ ദംപതീ

വാരമശ്നുതാമരിഷ്ടോ രായഃ സചതാ ധ്വ സമോകസാ ।
യ ആസിചത് സം ദുഗ്ധം കുംഭാ സഹേഷേന
യാമന്നമതിം ജഹാതു സഃ । സർപിർഗ്രീവീ - [] 32

3.2.8.4 - Padam

നയേത് । ഏതി । ഏഭ്യഃ । വൃശേഷ്യത । യത് ।
വൈശ്വകർമ്മണാനീതി വൈശ്വ-കർമ്മണാനി । ജുഹോതി ।
സദസ്യാൻ । ഏവ । തത് । പ്രീണാതി । അസ്മേ ഇതി ।
ദേവാസഃ । വപുഷേ । ചികിമ്സത । യം । ആശീരാ ।
ദംപതീ ഇതി । വാരമം । അശ്നുതഃ । പുമാൻ । പുത്രഃ ।
ജായതേ । വിനതേ । വസു । അഥ । വിശോ । അരപാഃ ।
ഏധതേ । ഗൃഹഃ । ആശീർഭായേത്യാശീഃ - ദായാ ।
ദംപതീ ഇതി । വാരമം । അശ്നുതാം । അരിഷ്ടഃ । രായഃ ।
സചതാം । സമോകസേതി സം - ഓകസാ । യഃ । ഏതി ।
അസിചത് । സംദുഗ്ധമിതി സം - ദുഗ്ധം । കുംഭാ ।
സഹ । ഇഷ്ടേന । യാമൻ । അമതിം । ജഹാതു । സഃ ।
സർപിർഗ്രീവീതി സർപിഃ - ഗ്രീവീ । 32 (50)

3.2.8.5

പീ॒വ॒ര്യ॒സ്യ॒ ജാ॒യാ॒ പീ॒വാ॒നഃ॑ പൃ॒ത്രാ॑ അ॒കൃ॒ശാ॒സോ
 അ॒സ്യ॒ | സ॒ഹ॒ജാ॒നി॒ര്യഃ॑ സു॒മ॒ഖ॒സ്യ॒മാ॒ന ഇ॒ന്ദ്രാ॒യാഃ॑*ശീ॒ര॒ച്ഛ
 സ॒ഹ കുംഭാ॑ഭാ॒ത് | ആ॒ശീ॒ർമ ഉ॒ർജ॒മുത
 സു॒പ്ര॒ജാ॒സ്ത॒മി॒ഷം॑ ദ॒ധാ॒തു ദ്ര॒വി॒ണ്ഠ് സ॒വ॒ർച॒സം॑ |
 സം॒ ജ॒യൻ ക്ഷേ॒ത്രാ॒ണി॑ സ॒ഹ॒സാ॒ഹ॒മി॒ന്ദ്ര കൃ॒ണ്വാ॒നോ
 അ॒ന്യാ॒ച്ഛ അ॒ധ॒രാൻമ॑- സ॒പ॒താൻ॑ | ഭൂ॒ത॒മ॒സി ഭൂ॒തേ മാ॑
 ധാ॒ മു॒ഖ॒മ॒സി മു॒ഖം ഭൂ॒യാ॒സം ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ॒ഭ്യാം താ
 പ॒രി॒ഗൃ॒ഹ്ണാ॒മി വി॒ശ്വേ॑ താ॒ ദേ॒വാ വൈ॒ശ്വാ॒ന॒രാഃ - [] 33

3.2.8.5 - Padam

പീ॒വ॒രീ॑ | അ॒സ്യ॒ | ജാ॒യാ॒ | പീ॒വാ॒നഃ॑ | പൃ॒ത്രാഃ॑ |
 അ॒കൃ॒ശാ॒സഃ॑ | അ॒സ്യ॒ | സ॒ഹ॒ജാ॒നി॒രി॒തി॒ സ॒ഹ - ജാ॒നിഃ॑ |
 യഃ॑ | സു॒മ॒ഖ॒സ്യ॒മാ॒ന ഇ॒തി॒ സു॒ - മ॒ഖ॒സ്യ॒മാ॒നഃ॑ | ഇ॒ന്ദ്രാ॒യഃ॑ |
 ആ॒ശീ॒രം॑ | സ॒ഹ | കുംഭാ॑ | അ॒ഭാ॒ത് | ആ॒ശീ॒രി॒ത്യാ - ശീഃ॑ |
 മേ॑ | ഉ॒ർജ॑ | ഉ॒ത | സു॒പ്ര॒ജാ॒സ്ത॒മി॒തി॒ സു॒പ്ര॒ജാഃ॑ - താ॒മ |
 ഇ॒ഷം॑ | ദ॒ധാ॒തു | ദ്ര॒വി॒ണ്ഠം॑ | സ॒വ॒ർച॒സ॒മി॒തി॒ സ-വ॒ർച॒സം॑ |
 സം॒ജ॒യ॒ന്നി॒തി॒ സം - ജ॒യൻ॑ | ക്ഷേ॒ത്രാ॒ണി॑ | സ॒ഹ॒സാ॒ |
 അ॒ഹം॑ | ഇ॒ന്ദ്ര॒ | കൃ॒ണ്വാ॒നഃ॑ | അ॒ന്യാ॒ൻ॑ | അ॒ധ॒രാൻ॑ |

സപ॑ത്താൻ | ഭൃ॑തം | അ॒സി | ഭൃ॑തേ | മാ | ധാഃ | മു॒ഖം |
 അ॒സി | മു॒ഖം | ഭൃ॑യാസം | ദ്യാവാ॑പൃ॒ഥിവി॑ഭ്യാമിതി
 ദ്യാവാ॑ - പൃ॒ഥിവി॑ഭ്യാം | ത്വാ | പരീ॑തി | ഗൃ॒ഹ്ണാമി॑ |
 വിശ്വേ॑ | ത്വാ | ദേ॒വാഃ | വൈശ്വാ॑നരാഃ | **33 (50)**

3.2.8.6

പ്ര॑ച്ഛാ॒വയ॑ന്തു ദി॒വി ദേ॒വാൻ ഭൃ॑ച്ഛാ॒ന്തരി॑ക്ഷേ॒ വയാ॑ച്ഛി
 പൃ॒ഥിവി॑യാം പാർ॒ഥിവാൻ॑ധ്രു॒വം ധ്രു॒വേണ॑ ഹ॒വിഷാ॑വ
 സോ॒മം ന॑യാമ॒സി | യഥാ॑ നഃ സർവ॑മി॒ജഗ॑ദ്യക്ഷ്മ॑
 സു॒മനാ॑ അ॒സത് | യഥാ॑ ന ഇ॒ന്ദ്ര ഇ॒ദ്രിശഃ॑ കേ॒വലീഃ॑ സർവ॑ഃ
 സ॒മന॑സഃ ക॒രത് | യഥാ॑ നഃ സർവ॑ ഇ॒ദ്രിശോ॑ഽസ്മാ॒കം
 കേ॒വലീ॑ര॒സൻ | **34**

3.2.8.6 - Padam

പ്രേ॑തി | ച॒ഛാ॒വയ॑ന്തു | ദി॒വി | ദേ॒വാൻ | ഭൃ॑ച്ഛ |
 അ॒ന്തരി॑ക്ഷേ | വയാ॑ച്ഛി | പൃ॒ഥിവി॑യാം | പാർ॒ഥിവാൻ॑ |
 ധ്രു॒വം | ധ്രു॒വേണ॑ | ഹ॒വിഷാ॑ | അ॒വേതി॑ | സോ॒മം |
 ന॑യാമ॒സി | യഥാ॑ | നഃ | സർവ॑ം | ഇ॒ത് | ജഗ॑ത് |
 അ॒യക്ഷ്മ॑ം | സു॒മനാ॑ ഇ॒തി സു॑ - മനാഃ॑ | അ॒സത് | യഥാ॑ |
 നഃ | ഇ॒ന്ദ്രഃ | ഇ॒ത് | വി॒ശഃ | കേ॒വലീഃ॑ | സർവ॑ഃ |

സമനസ ഇതി സ-മനസഃ । കർത് । യഥാ । നഃ । സർവാഃ ।
ഇത് । ദിശഃ । അസ്താകം । കേവലീഃ । അസന് । **34 (40)**

(ഏനസാ - വിശ്വകർമ്മൻ - യോ ദക്ഷിണാം ന -

സർപിർഗ്രീവീ - വൈശ്വനരോ - ശ്ചത്വാരിഷ്ശച്ഛ) (A8)

3.2.9.1

യദൈ ഹോതാധാര്യുമഭ്യാഹായതേ വജ്രമേനമഭി
പ്രവർത്തയത്യുക്ഥശാ ഇത്യാഹ പ്രാതഃ സവനം പ്രതിഗീര്യ
ത്രിണ്യുതാനൃക്ഷരാണി ത്രിപദാ ഗായത്രി ഗായത്രം
പ്രാതഃ സവനം ഗായത്രിയൈവ പ്രാതഃ സവനേ
വജ്രമന്തർധത്ത ഉക്ഥം വാചീത്യാഹ മാധ്യന്ദിനഃ
സവനം പ്രതിഗീര്യ ചത്വാര്യുതാനൃ-ക്ഷരാണി
ചതുഷ്പദാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം മാധ്യന്ദിനഃ സവനം
ത്രിഷ്ടുഭൈവ മാധ്യന്ദിനേ സവനേ വജ്രമന്തർധത്ത - [] **35**

3.2.9.1 - Padam

യത് । വൈ । ഹോതാ । അധാര്യം । അഭ്യാഹായത
ഇത്യഭി - ആഹായതേ । വജ്രം । ഏനം । അഭി । പ്രേതി ।
വർത്തയതി । ഉക്ഥശാ ഇത്യുക്ഥ - ശാഃ । ഇതി । ആഹ ।
പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം ।

പ്രതിഗീര്യേതി പ്രതി - ഗീര്യം । ത്രീണി । ഏതാനി ।
അക്ഷരാണി । ത്രിപദേതി ത്രി-പദാ । ഗായത്രീ । ഗായത്രം ।
പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ-സവനം । ഗായത്രിയാ । ഏവ ।
പ്രാതഃ സവന ഇതി പ്രാതഃ - സവനേ । വജ്രം । അന്തഃ ।
ധത്തേ । ഉക്ഥം । വാചി । ഇതി । ആഹ । മാധ്യനിനം ।
സവനം । പ്രതിഗീര്യേതി പ്രതി - ഗീര്യം । ചത്വാരീ ।
ഏതാനി । അക്ഷരാണി । ചതുഷ്പദേതി ചതുഃ - പദാ ।
ത്രിഷ്ടുപ് । ത്രൈഷ്ടുഭം । മാധ്യനിനം । സവനം । ത്രിഷ്ടുഭാ ।
ഏവ । മാധ്യനിനേ । സവനേ । വജ്രം । അന്തഃ ।

ധത്തേ । 35 (50)

3.2.9.2

ഉക്ഥം വാചീന്ദ്രായേത്യാഹ തൃതീയസവനം പ്രതിഗീര്യം
സപ്തൈതാനുക്ഷരാണി സപ്തപദാ ശക്വരീ ശാക്വരോ
വജ്രോ വജ്രേണൈവ തൃതീയസവനേ വജ്രമന്തർധത്തേ
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ ത്വാ അധാര്യുഃ സ്യുദ്യോ
യമാസവനം പ്രതിഗരേ ചന്ദ്രാസി സംപാദയേത് തേജഃ
പ്രാതഃ സവന ആത്മൻ ദധീതേന്ദ്രിയം മാധ്യനിനേ സവനേ

പശുഃ സ്തൃതീയസവന ഇത്യുക്ഥശാ ഇത്യാഹ പ്രാതഃ
 സവനം പ്രതിഗീര്യ ത്രീണ്യേതാനൃക്ഷരാണി - [] 36

3.2.9.2 - Padam

ഉക്ഥം । വാചി । ഇന്ദ്രായ । ഇതി । ആഹ ।
 തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം । പ്രതിഗീര്യേതി
 പ്രതി - ഗീര്യ । സപ്ത । ഏതാനി । അക്ഷരാണി ।
 സപ്തപദേതി സപ്ത - പദാ । ശക്വരീ । ശാക്വരഃ । വജ്രഃ ।
 വജ്രേണ । ഏവ । തൃതീയസവന ഇതി തൃതീയ-സവനേ ।
 വജ്രം । അന്തഃ । ധത്തേ । ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി
 ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ । വദന്തി । സഃ । തു । വൈ । അധാര്യുഃ ।
 സ്യാത് । യഃ । യഥാസവനമിതി യഥാ - സവനം । പ്രതിഗര
 ഇതി പ്രതി - ഗരേ । ഛന്ദാസ്സി । സംപാദയേദിതി
 സം - പാദയേത് । തേജഃ । പ്രാതഃ സവന ഇതി
 പ്രാതഃ - സവനേ । ആത്മന് । ദധീത । ഇന്ദ്രിയം ।
 മാധ്യന്ദിനേ । സവനേ । പശുൻ । തൃതീയസവന ഇതി
 തൃതീയ - സവനേ । ഇതി । ഉക്ഥശാ ഇത്യുക്ഥ - ശാഃ ।
 ഇതി । ആഹ । പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം ।

പ്രതിഗീര്യേതി പ്രതി - ഗീര്യം । ത്രീണീ । ഏതാനി ।

അക്ഷരാണി । 36 (50)

3.2.9.3

ത്രിപദാ ഗായത്രി ഗായത്രം പ്രാതഃ സവനം പ്രാതഃ സവന

ഏവ പ്രതിഗരേ ഛന്ദാപ്സി സംപാദയത്യഥോ തേജോ

വൈ ഗായത്രി തേജഃ പ്രാതഃ സവനം തേജ ഏവ പ്രാതഃ

സവന ആത്മൻ ധത്ത ഉക്ഥം വാചീത്യാഹ മാധ്യന്ദിനഃ

സവനം പ്രതിഗീര്യ ചത്വാര്യേതാന്യക്ഷരാണി ചതുഷ്പദാ

ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം മാധ്യന്ദിനഃ സവനം മാധ്യന്ദിന

ഏവ സവനേ പ്രതിഗരേ ഛന്ദാപ്സി സംപാദയത്യഥോ

ഇന്ദ്രിയം വൈ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം മാധ്യന്ദിനഃ

സവന - [] 37

3.2.9.3 - Padam

ത്രിപദേതി ത്രി - പദാ । ഗായത്രി । ഗായത്രം । പ്രാതഃ

സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം । പ്രാതഃ സവന ഇതി

പ്രാതഃ - സവനേ । ഏവ । പ്രതിഗര ഇതി പ്രതി - ഗരേ ।

ഛന്ദാപ്സി । സമിതി । പാദയതി । അഥോ ഇതി । തേജഃ ।

വൈ । ഗായത്രി । തേജഃ ।

പ്രാതഃ സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം । തേജഃ । ഏവ ।
 പ്രാതഃ സവന ഇതി പ്രാതഃ-സവനേ । ആത്മൻ । ധത്തേ ।
 ഉക്ഥം । വാചി । ഇതി । ആഹ । മാധ്യനിനം । സവനം ।
 പ്രതിഗീര്യേതി പ്രതി - ഗീര്യ । ചതാരി । ഏതാനി ।
 അക്ഷരാണി । ചതുഷ്ഠദേതി ചതുഃ - പദാ । ത്രിഷ്ടുപ് ।
 ത്രൈഷ്ടുഭം । മാധ്യനിനം । സവനം । മാധ്യനിനേ । ഏവ ।
 സവനേ । പ്രതിഗര ഇതി പ്രതി - ഗരേ । ഛന്ദാച്സി ।
 സമിതി । പാദയതി । അഥോ ഇതി । ഇന്ദ്രിയം । വൈ ।
 ത്രിഷ്ടുക് । ഇന്ദ്രിയം । മാധ്യനിനം । സവനം । **37 (50)**

3.2.9.4

-മിന്ദ്രിയമേവ മാധ്യനിനേ സവന ആത്മൻ ധത്ത ഉക്ഥം
 വാചീന്ദ്രായേത്യാഹ തൃതീയസവനം പ്രതിഗീര്യ
 സപ്തൈതാനുക്ഷരാണി സപ്തപദാ ശകാരി ശാകാരാഃ
 പശവോ ജാഗതം തൃതീയസവനം തൃതീയസവന ഏവ
 പ്രതിഗരേ ഛന്ദാച്സി സംപാദയത്യഥോ പശവോ വൈ
 ജഗതീ പശവസ്തൃതീയസവനം പശൂനേവ തൃതീയസവന
 ആത്മൻ ധത്തേ യദൈ ഹോതാഽധാര്യമഭ്യാഹായത
 ആവ്യമസ്മിൻ ദധാതി തദ്യന്നാ - [] **38**

3.2.9.4 - Padam

ഇന്ദ്രിയം | ഏവ | മാധ്യന്ദിനേ | സവനേ | ആത്മൻ |
 ധത്തേ | ഉക്തം | വാചി | ഇന്ദ്രായ | ഇതി | ആഹ |
 തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം | പ്രതിഗീര്യേതി
 പ്രതി - ഗീര്യ | സപ്ത | ഏതാനി | അക്ഷരാണി |
 സപ്തപദേതി സപ്ത - പദാ | ശക്വരീ | ശാക്വരാഃ | പശവഃ |
 ജാഗതം | തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം |
 തൃതീയസവന ഇതി തൃതീയ-സവനേ | ഏവ | പ്രതിഗര
 ഇതി പ്രതി - ഗരേ | ഛന്ദാഽസി | സമിതി | പാദയതി |
 അഥോ ഇതി | പശവഃ | വൈ | ജഗതീ | പശവഃ | തൃതീയ
 സവനമിതി തൃതീയ-സവനം | പശൂൻ | ഏവ | തൃതീയ
 സവന ഇതി തൃതീയ-സവനേ | ആത്മൻ | ധത്തേ | യത് |
 വൈ | ഹോതാ | അധാര്യം | അഭ്യാഹായത
 ഇത്യഭി - ആഹായതേ | ആവ്യം | അസ്മിൻ | ദധാതി |
 തത് | യത് | ന | **38 (50)**

3.2.9.5

-പഹനീത പുരാഽസ്യ സംവത്സരാദ്-ഗൃഹ ആ
 വേവീരണ്ണോഽസാ മോദ ഇവേതി പ്രത്യുഹായതേ തേനൈവ

തദപ് ഹതേ യഥാ വാ ആയതാം പ്രതീക്ഷത ഏവമധ്യര്യുഃ
 പ്രതിഗരം പ്രതീക്ഷതേ യദഭി പ്രതിഗൃണീയാദൃഥാ
 യതയാ സമൃച്ഛതേ താദൃഗേവ തദ്യദർധാർദ്ധാപ്യുപേത
 യഥാ ധാവദ്ഭ്യോ ഹീയതേ താദൃഗേവ തത് പ്രബാഹുഗാ
 ജ്ഞിജാമുദ്ഗീഥാ ഉദ്ഗീഥ ഏവോദ്-ഗാത്യുണാ - [] 39

3.2.9.5 - Padam

അപഹനീതേത്യപ് - ഹനീത | പുരാ | അസ്യ |
 സംവത്സരാദിതി സം - വത്സരാത് | ഗൃഹേ | ഏതി |
 വേവീരന് | ശോഽസാ | മോദഃ | ഇവ | ഇതി |
 പ്രത്യാഹായത ഇതി പ്രതി - ആഹായതേ | തേന | ഏവ |
 തത് | അപേതി | ഹതേ | യഥാ | വൈ |
 ആയതാമിത്യാ - യതാം | പ്രതീക്ഷത ഇതി
 പ്രതി - ഇക്ഷതേ | ഏവം | അധ്യര്യുഃ | പ്രതിഗരമിതി
 പ്രതി - ഗരം | പ്രതീതി | ഇക്ഷതേ | യത് |
 അഭിപ്രതിഗൃണീയാദിത്യഭി - പ്രതിഗൃണീയാത് | യഥാ |
 ആയതയേത്യാ - യതയാ | സമൃച്ഛത ഇതി സം - ജച്ഛതേ |
 താദൃക് | ഏവ | തത് | യത് |
 അർധാർദ്ധാദിത്യർധ - ജ്ഞാത് | ലുപേത | യഥാ |

ധാ॒വ്ദ്ഭ്യ॑ ഇ॒തി ധാ॒വത് - ഭ്യഃ॑ । ഹീ॒യതേ॑ । താ॒ദൃക് । ഏ॒വ ।
 തത് । പ്ര॒ബാഹു॑ഗി॒തി പ്ര - ബാ॒ഹുക് । വൈ॒ । ഋ॒തിജാ॑ം ।
 ഉ॒ദ്ഗീ॒മാ ഇ॒ത്യുത് - ഗീ॒മാഃ । ഉ॒ദ്ഗീ॒മ ഇ॒ത്യുത് - ഗീ॒മഃ ।
 ഏ॒വ । ഉ॒ദ്ഗാ॒ത്യുണാ॑മി॒ത്യുത് - ഗാ॒ത്യുണാ॑ം । 39 (50)

3.2.9.6

മൃ॒ച്ഃ പ്ര॒ണവ॑ ഉ॒ക്ഥശ്ച॑സി॒നാം പ്ര॒തിഗ॑രോ॒ധാ॒ര്യുണാ॑ം
 യ॑ ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻ പ്ര॒തിഗൃ॑ണാ॒ത്യുണാ॑ദ ഏ॒വ ഭ॒വത്യാ॑സ്യ
 പ്ര॒ജായാ॑ം വാ॒ജീ ജായ॑ത ഇ॒യം വൈ॑
 ഹോ॒താ॒സാ॒വധാ॑ര്യു॒ര്യദാ॑സീ॒നഃ ശ്ച॑ സ്തൃ॒ത്യാ ഏ॒വ
 തദ്ധോ॒താ നൈ॒ത്യാസ്ത॑ ഇ॒വ ഹീ॒യമ॑മോ ഇ॒മാമേ॑വ
 തേ॒ന യ॑ജമാ॒നോ ദു॒ഹേ യത് തി॑ഷ്ഠൻ
 പ്ര॒തിഗൃ॑ണാ॒ത്യമൃ॑ഷ്ടാ॒ ഏ॒വ തദ॑ധാ॒ര്യുർനൈ॑തി - [] 40

3.2.9.6 - Padam

ഋ॒ച്ഃ । പ്ര॒ണവ॑ ഇ॒തി പ്ര - ന॒വഃ ।
 ഉ॒ക്ഥശ്ച॑സി॒നാമി॑ത്യു॒ക്ഥ - ശ്ച॑സി॒നാം । പ്ര॒തിഗ॑ര ഇ॒തി
 പ്ര॒തി - ഗ॒രഃ । അ॒ധാ॒ര്യുണാ॑ം । യഃ॑ । ഏ॒വം । വി॒ദ്വാൻ ।
 പ്ര॒തിഗൃ॑ണാ॒തീതി॑ പ്ര॒തി - ഗൃ॑ണാ॒തി ।
 അ॒ന്നാദ॑ ഇ॒ത്യുന॑ - അ॒ദഃ । ഏ॒വ । ഭ॒വതി॑ । ഏ॒തി । അ॒സ്യ॑ ।

പ്രജായാമിതി പ്ര - ജായാം | വാജീ | ജായതേ | ഇയം |
 വൈ | ഹോതാ | അസൗ | അധാര്യഃ | യത് | ആസീനഃ |
 ശച്ഛതി | അസ്യഃ | ഏവ | തത് | ഹോതാ | ന | ഏതി |
 ആസ്തേ | ഇവ | ഹി | ഇയം | അഥോ ഇതി | ഇമാം | ഏവ |
 തേന | യജമാനഃ | ദുഹേ | യത് | തിഷ്ഠന് |
 പ്രതിഗൃണാതിതി പ്രതി - ഗൃണാതി | അമൃഷ്ടഃ | ഏവ |
 തത് | അധാര്യഃ | ന | ഏതി | **40 (50)**

3.2.9.7

തിഷ്ഠതിവ ഹൃസാവഥോ അമൃമേവ തേന യജമാനോ ദുഹേ
 യദാസീനഃ ശച്ഛതി തസ്ഥാദിതഃ പ്രദാനം ദേവാ ഉപ
 ജീവന്തി യത് തിഷ്ഠൻ പ്രതിഗൃണാതി തസ്ഥാദമൃതഃ
 പ്രദാനം മനുഷ്യാ ഉപ ജീവന്തി യത് പ്രാണാസീനഃ
 ശച്ഛതി പ്രത്യങ് തിഷ്ഠൻ പ്രതിഗൃണാതി തസ്ഥാത്
 പ്രാചീനച്ഛ രേതോ ധീയതേ പ്രതീചീഃ പ്രജാ ജായന്തേ
 യദൈ ഹോതാധാര്യുമഭ്യാഹായതേ വജ്രമേനമഭി
 പ്രവർത്തയതി () പരാഽ വർത്തതേ വജ്രമേവ തന്നി
 കരോതി | **41**

3.2.9.7 - Padam

തിഷ്ഠതി | ഇവ | ഹി | അസൗ | അഥോ ഇതി | അമൃം |
 ഏവ | തേന | യജമാനഃ | ദുഹേ | യത് | ആസീനഃ |
 ശഘ്നതി | തസ്മാത് | ഇതഃ പ്രദാനമിതിതഃ - പ്രദാനം |
 ദേവാഃ | ഉപേതി | ജീവന്തി | യത് | തിഷ്ഠന് |
 പ്രതിഗൃണാതീതി പ്രതി - ഗൃണാതി | തസ്മാത് | അമൃതഃ
 പ്രദാനമിത്യമൃതഃ - പ്രദാനം | മനുഷ്യാഃ | ഉപേതി |
 ജീവന്തി | യത് | പ്രാങ് | ആസീനഃ | ശഘ്നതി | പ്രത്യങ് |
 തിഷ്ഠന് | പ്രതിഗൃണാതീതി പ്രതി - ഗൃണാതി | തസ്മാത് |
 പ്രാചീനം | രേതഃ | ധീയതേ | പ്രതീചീഃ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | ജായന്തേ | യത് | വൈ | ഹോതാ | അധാര്യം |
 അഭ്യാഹവയത ഇത്യഭി - ആഹവയതേ | വജ്രം | ഏനം |
 അഭി | പ്രേതി | വർതയതി () | പരാങ് | ഏതി |
 വർതതേ | വജ്രം | ഏവ | തത് | നീതി | കരോതി | **41 (58)**
 (സവനേ വജ്രമന്തർധത്തേ - ത്രീണ്യേതാനൃക്ഷരാണീ -
 ന്രിയം മാധ്യന്ദിനഃ സവനം - നോ - ദ്ഗാത്യണാ -
 മധ്യധൂർനൈതി - വർതയത്യ - ഷൗ ച) (A9)

3.2.10.1

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി വാക്ഷസദസി വാക്പാഭ്യാം താ
 ക്രതുപാഭ്യാമസ്യ യജ്ഞസ്യ ധ്രുവസ്യാഽധ്യക്ഷാഭ്യാം
 ഗൃഹ്ണാ-മൃപയാമഗൃഹീതോഽസ്യൂതസദസി
 ചക്ഷുഷാഭ്യാം താ ക്രതുപാഭ്യാമസ്യ യജ്ഞസ്യ
 ധ്രുവസ്യാഽധ്യക്ഷാഭ്യാം ഗൃഹ്ണാ-മൃപയാമഗൃഹീതോഽസി
 ശ്രുതസദസി ശ്രോത്രപാഭ്യാം താ ക്രതുപാഭ്യാമസ്യ
 യജ്ഞസ്യ ധ്രുവസ്യാഽധ്യക്ഷാഭ്യാം ഗൃഹ്ണാമി
 ദേവേഭ്യസ്താ വിശ്വദേവേഭ്യസ്താ വിശ്വേഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യോ
 വിഷ്ണുരുകമൈഷ തേ സോമസ്തേ രക്ഷസ - [] 42

3.2.10.1 - Padam

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
 വാക്ഷസദിതി വാക്ഷ - സത് । അസി । വാക്പാഭ്യാമിതി
 വാക് - പാഭ്യാം । താ । ക്രതുപാഭ്യാമിതി ക്രതു - പാഭ്യാം ।
 അസ്യ । യജ്ഞസ്യ । ധ്രുവസ്യ ।
 അധ്യക്ഷാഭ്യാമിത്യധി - അക്ഷാഭ്യാം । ഗൃഹ്ണാമി ।
 ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
 ജുതസദിത്യുത - സത് । അസി ।

ചക്ഷുഃ¹ പാദാ²മിതി ചക്ഷുഃ - പാദാ³ം । താ⁴ ।
 ക്രതു¹ പാദാ²മിതി ക്രതു - പാദാ³ം । അസ്യ⁴ । യജ്ഞസ്യ⁵ ।
 ധ്രുവസ്യ⁶ । അധ്യക്ഷാ⁷ദാമിത്യധി - അക്ഷാ⁸ദാ⁹ം ।
 ഗൃഹ്ണാ¹മി । ഉപയാ²മഗൃഹീ³ത ഇത്യു⁴പയാ⁵മ - ഗൃഹീ⁶തഃ ।
 അസി¹ । ശ്രുത²സദി³തി ശ്രുത - സത്⁴ । അസി⁵ ।
 ശ്രോത്ര¹പാദാ²മിതി ശ്രോത്ര - പാദാ³ം । താ⁴ ।
 ക്രതു¹ പാദാ²മിതി ക്രതു - പാദാ³ം । അസ്യ⁴ । യജ്ഞസ്യ⁵ ।
 ധ്രുവസ്യ⁶ । അധ്യക്ഷാ⁷ദാമിത്യധി - അക്ഷാ⁸ദാ⁹ം ।
 ഗൃഹ്ണാ¹മി । ദേവേ²ഭ്യഃ । താ³ । വിശ്വദേവേ⁴ഭ്യ ഇതി
 വിശ്വ - ദേവേ⁵ഭ്യഃ । താ⁶ । വിശ്വേ⁷ഭ്യഃ । താ⁸ । ദേവേ⁹ഭ്യഃ ।
 വിഷ്ണോ¹ । ഉരു²ക്രമേ³ത്യുരു - ക്രമ⁴ । ഏ⁵ഷഃ । തേ⁶ । സോ⁷മഃ ।
 തം । രക്ഷ¹സ്വ । 42 (50)

3.2.10.2

തം തേ ദുശ്ചക്ഷാ¹ മാഽവ² ഖൃന്ധി³ വസുഃ⁴
 പുരോ¹വസുർവാക്²പാ വാചം³ മേ പാഹി⁴ മയി
 വസുർ¹-വിദദാ²സുശ്ചക്ഷുഃ³ഷാ-ശ്ചക്ഷുർ⁴ മേ പാഹി⁵ മയി
 വസുഃ¹ സംയദാ²സുഃ ശ്രോത്ര³പാഃ ശ്രോത്രം⁴ മേ പാഹി⁵
 ദൂർസി¹ ശ്രേഷ്ഠാ² രശ്മീ³നാം പ്രാണ⁴പാഃ പ്രാണം⁵ മേ പാഹി⁶

ധൂ॑ർസി॒ ശ്രേ॑ഷ്ഠോ॒ രശ്മി॑നാമപാനപാ അപാനം മേ പാഹി
 യോ ന ഇ॒ന്ദ്രവായു॑ മി॒ത്രാവരു॑ണാ-വശി॒നാവഭി॑ദാ॒സതി॑
 ഭ്രാ॒ത്യവ്യ॑ () ഉത്പി॒പീ॑തേ ശുഭ॒സ്സതീ॑ ഇ॒ദമഹം॑ തമധരം
 പാദ॒യാമി॑ യഥേ॒ന്ദ്രാഹ॑മു॒ത്തമ॑ശ്ചേ॒തയാ॑നി । 43

3.2.10.2 - Padam

തം । തേ । ദു॒ശ്ചക്ഷാ॑ ഇതി॒ ദുഃ - ചക്ഷാഃ॑ । മാ । അ॒വേതി॑ ।
 ഖ്യത് । മയി । വ॒സുഃ । പു॒രോ॒വ॒സുരി॑തി പു॒രഃ - വ॒സുഃ ।
 വാ॒ക്പാ॑ ഇതി॒ വാക് - പാഃ । വാ॒ചം । മേ । പാഹി । മയി ।
 വ॒സുഃ । വി॒ദദ്വ॑സുരിതി വി॒ദത് - വ॒സുഃ । ച॒ക്ഷുഷാ॑ ഇതി
 ച॒ക്ഷുഃ - പാഃ । ച॒ക്ഷുഃ । മേ । പാഹി । മയി । വ॒സുഃ ।
 സം॑യദ് വ॒സുരി॑തി സം॑യത് - വ॒സുഃ । ശ്രോ॒ത്രപാ॑ ഇതി
 ശ്രോ॒ത്ര - പാഃ । ശ്രോ॒ത്രം । മേ । പാഹി । ദുഃ । അ॒സി ।
 ശ്രേ॑ഷ്ഠഃ । രശ്മി॑നാം । പ്രാ॒ണപാ॑ ഇതി പ്രാ॒ണ - പാഃ ।
 പ്രാ॒ണമി॑തി പ്ര- അ॒നം । മേ । പാഹി । ധൂഃ । അ॒സി ।
 ശ്രേ॑ഷ്ഠഃ । രശ്മി॑നാം । അ॒പാന॑പാ ഇത്യ॒പാന - പാഃ ।
 അ॒പാന॑മിത്യ॒പ - അ॒നം । മേ । പാഹി । യഃ । നഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്രവായു॑ ഇതി॒ന്ദ്ര - വായു॑ ।
 മി॒ത്രാവരു॑ണാവിതി മി॒ത്രാ - വരു॑ണൗ । അ॒ശി॒നൗ ।

അഭിദാസതീത്യഭി - ദാസതി । ഭ്രാതൃവ്യഃ () । ഉത്പിപീത
ഇത്യുത് - പിപീതേ । ശുഭഃ । പതീ ഇതി । ഇദം । അഹം ।
തം । അധരം । പാദയാമി । യഥാ । ഇന്ദ്ര । അഹം ।

ഉത്തമ ഇത്യുത് - തമഃ । ചേതയാനി । **43 (63)**

(രക്ഷസ്വ - ഭ്രാതൃവ്യ - സ്ത്രയോദശ ച) (A10)

3.2.11.1

പ്ര സോ അഗ്നേ തവോതിഭിഃ സുവീരാഭിസ്തരതി
വാജകർമ്മഭിഃ । യസ്യ ത്വച്ഛ്വസഖ്യമാവിഥ ।

പ്ര ഹോത്രേ പൂർവ്യം വചോഽഗ്നയേ ഭരതാ ബൃഹത് ।

വിപാം ജ്യോതീഷ്ഠി ബിഭ്രതേ ന വേധസേ ।

അഗ്നേ ത്രീ തേ വാജിനാ ത്രീ ഷഡസ്ഥാ തിസ്രസ്തേ
ജിഹ്വാ ഋതജാത പൂർവീഃ । തിസ്ര ഉ തേ തനുവോ
ദേവവാതാസ്താഭിരനഃ പാഹി ഗിരോ അപ്രയുച്ഛൻ ।

സം വാ കർമ്മണാ സമിഷാ - [] **44**

3.2.11.1 - Padam

പ്രേതി । സഃ । അഗ്നേ । തവ । ഊതിഭിരിത്യുതി - ഭിഃ ।

സുവീരാഭിരിതി സു - വീരാഭിഃ । തരതി ।

വാജകർമ്മഭിരിതി വാജകർമ്മ - ഭിഃ । യസ്യ । ത്വച്ഛ്വസഖ്യമാവിഥ ।

സഖ്യം | ആവിമ | പ്രേതി | ഹോത്രേ | പൂർവ്യം | വചഃ |
അഗ്നയേ | ഭരത | ബൃഹത് | വിപാമിതി വി - പാം |
ജ്യോതിഷി | ബിഭ്രതേ | ന | വേധസേ | അഗ്നേ | ത്രീ |
തേ | വാജിനാ | ത്രീ | സധസ്ഥേതി സധ-സ്ഥാ | തിസ്രഃ |
തേ | ജിഹ്വാഃ | ഋതജാതേത്യുത-ജാത | പൂർവീഃ | തിസ്രഃ |
ഉ | തേ | തനുവഃ | ദേവവാതാ ഇതി ദേവ-വാതാഃ | താഭിഃ |
നഃ | പാഹി | ഗിരഃ | അപ്രയുച്ഛന്നിത്യപ്ര - യുച്ഛൻ |
സമിതി | വാം | കർമ്മണാ | സമിതി | ഇഷാ | **44 (50)**

3.2.11.2

ഹിനോമീന്ദ്രാ-വിഷ്ണു അപസസ്സാരേ അസ്യ |
ജുഷേമാം യജ്ഞം ദ്രവിണം ച ധത്തമരിഷ്ടേർനഃ പമിഭിഃ
പാരയന്താ | ഉഭാ ജിഗ്യുർന പരാ ജയേമേ ന പരാ ജിഗ്യേ
കതരശ്ചനൈനോഃ | ഇന്ദ്രശ്ച വിഷ്ണോ യദപസ്യധേമാം
ത്രേധാ സഹസ്രം വി തദൈരയേമാം | ത്രീണ്യായുഷി
തവ ജാതവേദസ്തിസ്ര ആജാനീരുഷസസ്തേ അഗ്നേ |
താഭിർദേവാനാമവോ യക്ഷി വിദാനമാ - [] **45**

3.2.11.2 - Padam

ഹിനോമി । ഇന്ദ്രാവിഷ്ണു ഇതീന്ദ്രാ - വിഷ്ണു । അപസഃ ।
 പാരേ । അസ്യ । ജുഷേമാം । യജ്ഞം । ദ്രവിണം । ച ।
 ധത്തം । അരിഷ്ടഃ । നഃ । പമിദിരിതി പമി - ഭിഃ ।
 പാരയന്താ । ഉഭാ । ജിഗൃഥുഃ । ന । പരേതി । ജയേഥേ ഇതി ।
 ന । പരേതി । ജിഗൃഥുഃ । കതരഃ । ചന । ഏനോഃ । ഇന്ദ്രഃ । ച ।
 വിഷ്ണോ ഇതി । യത് । അപസ്സ്യധേമാം । ത്രേധാ ।
 സഹസ്രം । വീതി । തത് । ഐരയേമാം । ത്രീണി ।
 ആയുഷ്ഠി । തവ । ജാതവേദ ഇതി ജാത-വേദഃ । തിസ്രഃ ।
 ആജാനീരിത്യാ - ജാനീഃ । ഉഷസഃ । തേ । അഗ്നേ । താഭിഃ ।
 ദേവാനാം । അവഃ । യക്ഷി । വിദാൻ । അഥ । 45 (50)

3.2.11.3

-ഭവ യജമാനായ ശം യോഃ ।
 അഗ്നിസ്രീണി ത്രിധാതുന്യാ ക്ഷേതി വിദമാ കവിഃ ।
 സ ത്രീശ്ഠേകാദശാശ്ഠ ഇഹ ।
 യക്ഷച്ച പിപ്രയച്ച നോ വിപ്രോ ദൂതഃ പരിഷ്കൃതഃ ।
 നഭന്താമന്യകേ സമേ । ഇന്ദ്രാവിഷ്ണു ദൃഹിതാഃ ശംബരസ്യ
 നവ പുരോ നവതിം ച ശ്ഠൈമിഷ്ടം । ശതം വർചിനഃ

സഹസ്രം ച സാക്ഷം ഹമോ അപ്രത്യസൂരസ്യ വീരാൻ ।
 ഉത മാതാ മഹിഷ-മന്വവേനദമീ ത്വാ () ജഹതി പുത്ര
 ദേവാഃ । അമാബ്രവീദ്-വൃത്രമിന്ദ്രോ ഹനിഷ്യൻമ-
 സഖേ വിഷ്ണോ വിതരം വിക്രമസ്വ । 46

3.2.11.3 - Padam

ദവ । യജമാനായ । ശം । യോഃ । അഗ്നിഃ । ത്രീണി ।
 ത്രിധാതൂനീതി ത്രി - ധാതൂനി । ഏതി । ക്ഷേതി । വിദമാ ।
 കവിഃ । സഃ । ത്രീൻ । ഏകാദശാൻ । ഇഹ । യക്ഷത് । ച ।
 പിപ്രയത് । ച । നഃ । വിപ്രഃ । ദൂതഃ । പരിഷ്കൃതഃ । നദന്താം ।
 അന്യകേ । സമേ । ഇന്ദ്രാവിഷ്ണു ഇതീന്ദ്രാ - വിഷ്ണു ।
 ദൃഹിതാഃ । ശംബരസ്യ । നവ । പുരഃ । നവതിം । ച ।
 ശ്മിഷ്ടം । ശതം । വർചിനഃ । സഹസ്രം । ച । സാകം ।
 ഹമഃ । അപ്രതി । അസൂരസ്യ । വീരാൻ । ഉത । മാതാ ।
 മഹിഷം । അനീതി । അവേനത് । അമീ ഇതി । ത്വാ () ।
 ജഹതി । പുത്ര । ദേവാഃ । അഥ । അബ്രവീത് । വൃത്രം ।
 ഇന്ദ്രഃ । ഹനിഷ്യൻ । സഖേ । വിഷ്ണോ ഇതി ।
 വിതരമിതി വി - തരം । വീതി । ക്രമസ്വ । 46 (63)

(ഇഷാ - sm - ത്വാ - ത്രയോദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യോ വൈ പവമാനാനാം - ത്രീണി - പരിഭൂരഃ -
സ്തൃഃ സ്വസ്തിർ - ഭക്ഷഹി - മഹീനാം പയോഽസി -
ദേവ സവിതരേതത്തേ - ശൂന്യായ - യദ്വൈ ഹോതോ -
പയാമഗൃഹീതോഽസി വാക്ഷസത് - പ്ര സോ അഗ്ന -
ഏകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യോ വൈ - സ്തൃഃ സ്വസ്തിഃ - സ്വധായൈ നമഃ - പ്രമുഞ്ച
- തിഷ്ഠതീവ - ഷട്ചത്വാരീശ്ശത്)

First and Last Padam of Second Prasam of Kandam 3:-

(യോ വൈ പവമാനാനാം - വിക്രമസ്വ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ തൃതീയകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandan 3 – Prasanam 2 – TS 3.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	142
Anuvakam 2	3	153
Anuvakam 3	4	195
Anuvakam 4	5	233
Anuvakam 5	7	344
Anuvakam 6	3	172
Anuvakam 7	3	172
Anuvakam 8	6	290
Anuvakam 9	7	358
Anuvakam 10	2	113
Anuvakam 11	3	163
Total →	46	2335

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandan 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in